

REŠETO

● KAKO BOMO GOSPODARILI V LETU 1983?

Razvoj graditi na doseženih rezultatih

Predlog resolucije o politiki izvajanja srednjeročnega družbenega plana občine Ribnica v letu 1983 je bil osrednja točka dnevnega reda skupne seje vseh zborov SO Ribnica v zadnjih dneh preteklega leta.

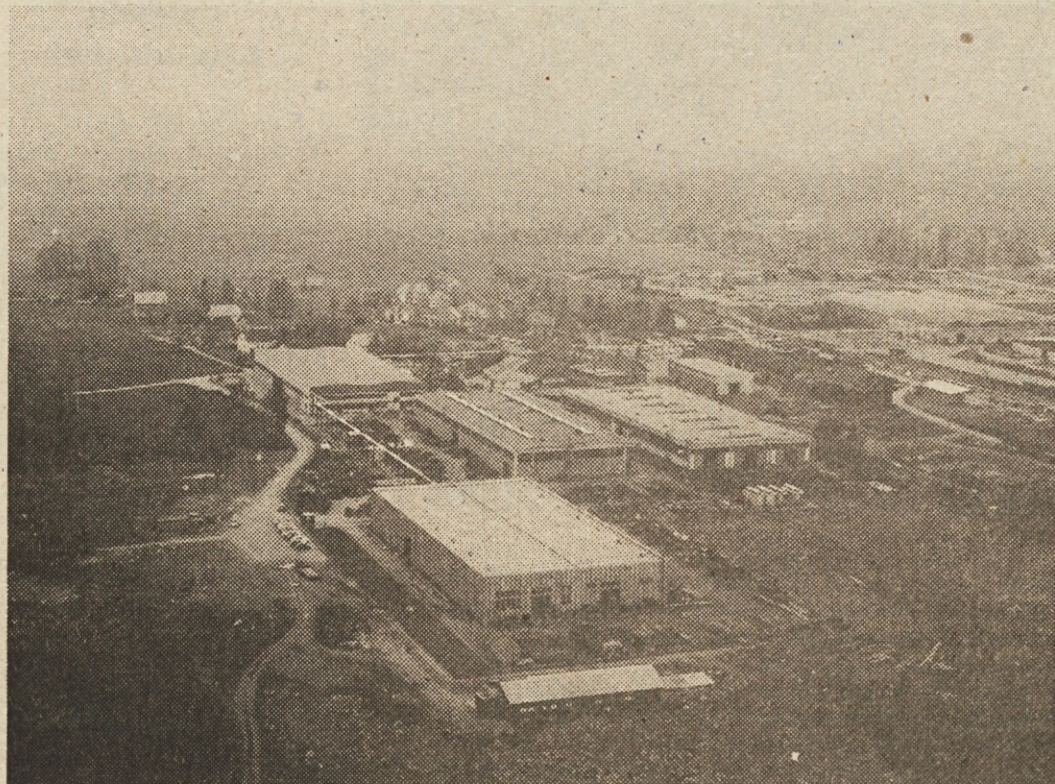
Predsednik IS SO Ribnica je v uvodnem poročilu podal osnovne usmeritve aktivnosti za nadaljnji razvoj gospodarstva in samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov v naši občini v letu 1983, ki jih v celoti povzemamo:

Smo v odločilni fazi nadaljnega razvoja gospodarstva in samoupravnih odnosov v naši družbi, ko nakopičeni ekonomski problemi in razvojna neskladja postavljajo pod vprašaj tri-

desletna prizadevanja našega delavskega razreda in vse delovne uspehe. To je trenutek, ko moramo v praksi dokazati, da razviti samoupravni odnosi niso samo koristni za hitrejši in stabilnejši razvoj materialne baze, ampak so tudi edina alternativa. Ne zatiskamo oči pred pomisleki, da delavci niso sposobni sami reševati kadrovske, razvojne in druge probleme na način, kot je začrtano z ustavnimi določili in zakonom o združenem delu. Ti

pomisliki se sicer v glavnem ne odražajo v direktnih napadih na samoupravni delegatski sistem, ampak se kažejo posredno v podcenjevanju dogovarjanja kot osnovnega načina razreševanja obstoječih problemov in nasprotij ter v krepitvi vloge izvršnih ter upravnih organov, ki naj bi s svojimi administrativnimi ukrepi in odločitvami neposredno spreminjali gospodarske tokove in vpli-

(Dalje na 2. strani)

KAKO V LETU 1983? Občinska resolucija dovolj jasno opredeljuje osnovne cilje družbeno ekonomskega razvoja v občini Ribnica v tem letu. Poudarja nadaljevanje razvoja na lanskegaletnih dosežkih, predvsem pa postavlja v ospredje še močnejši izvoz, še posebej na konvertibilni trg. Daleč najmočnejši in najuspešnejši izvoznik v občini je Riko, ki ima tudi v tem letu pogumne izvozne načrte (na sliki).

V četrto leto

Prva številka četrtega letnika našega Rešeta je pred vami, dragi bralci. Malo drugačna je kot doslej; narejena je namreč v drugi tiskarski hiši, v Ljubljanskem dnevniku in tiskana na rotacijskem tiskarskem stroju. Cenejša in hitrejša je. Predvsem cenejša, tako nam obljublajo, in v uradništvu moramo paziti na vsak dinar v teh naših stabilizacijskih časih.

Rešeto je doslej izhajalo tri leta brez urejenega financiranja in od številke do številke smo se odgovorni za pisanje in izhajanje lista borili z iskanjem denarja za tisk. Zaradi tega je bilo tudi izhajanje neredno in le prvo leto smo izdali predvidenih deset števk. Doslej so izhajanje časopisa, ki ga vsako gospodinjstvo v občini prejema brezplačno, denarno omogočali skupščina občine, družbenopolitične organizacije in nekatere interesne skupnosti. Denar je bil vedno zagotovljen le za tiskarske stroške, vse drugo je bilo povsem brezplačno in morda tudi zaradi tega nismo imeli toliko piščočih sodelavcev.

Socijalistična zveza kot izdajatelj glasila je v zadnjih mesecih pripravila za izhajanje lista potrebne akte, predvsem pa samoupravni sporazum o financiranju časopisa. Po tem sporazumu naj bi podpisniki v določenih odstotkih prispevali letni delež denarja (za letos je predvidenih okrog milijon 100.000 dinarjev izdatkov). Denarno naj bi izhajanje časopisa omogočili skupščina občine, družbeno politične organizacije, interesne skupnosti (družbenih in gospodarskih dejavnosti – skupaj nekaj nad 50 odstotkov), delovne organizacije in krajevne skupnosti. Sporazum je bil doslej že obravnavan in sprejet pri večini podpisnikov in upamo, da bomo na ta način lahko zagotovili dovolj denarja za redno mesečno izhajanje Rešeta. Če bo res tako, se bomo potrudili za čim boljše vsebino, čim kvalitetnejše informacije in tudi rednejšo dostavo naročnikom po pošti.

Urednik

vali na odločitve v temeljnih gospodarskih in družbeno političnih celicah. Ideje o nujnosti večje vloge izvršnih organov in administracije nasploh na vsa področja družbeno ekonomskega življenja se ne pojavljajo samo pri tistih posameznikih, ki niso nikdar bili za samoupravni sistem — delovali so lahko pod krinko liberalizma, etatizma ali nekega drugega »izma« — v bistvu pa želijo samo odločiti v ozkih krogih in za ozke interese. Zahteve po radikalnejših administrativnih ukrepih za reševanje obstoječih gospodarskih problemov prihajajo tudi iz vrst ljudi, ki so sicer v svojem bistvu globoko za samoupravljanje. Vendar pa je praksa pokazala, da iskanje izhoda z administrativnimi ukrepi ob zapostavljanju ekonomskih zakonitosti ni dalo željenih rezultatov; nasprotno, administrativni ukrepi v končni fazi poglobljajo nasprotja. Iz lastnih izkušenj tudi vemo, da so bile najbolj zgrešene tiste odločitve, ki so se formirale v ozkih, zaprtih krogih brez vsebinske verifikacije v samoupravni bazi.

Ocenjujemo, da je nestabilna gospodarska situacija v veliki meri posledica slabosti planskih dokumentov, v katerih je bilo vse preveč verbalizma. Planski dokumenti zato niso reševali obstoječih nasprotij, zaradi česar je plan kot najbolj pozitivna značilnost socialističnega gospodarstva izgubljal na pomenu, bil je sam sebi namen. Gospodarstvo se je razvijalo vse preveč stihijsko, problemi so se kopičili, njihovo reševanje s kratkoročnimi, začasnimi administrativnimi ukrepi pa je porajalo samo nove probleme.

Take splošne ocene situacije v trenutku, ko sprejemamo planske dokumente za leto 1983, ne veljajo samo za širšo družbeno skupnost, ampak tudi za našo občino.

Izvršni svet SO Ribnica je zaradi tega želel dati predlogu resolucije za leto 1983 predvsem naslednjo vsebino:

1. Ključne naloge republiškega plana za leto 1983 so istočasno tudi ključne naloge naše ekonomske politike.

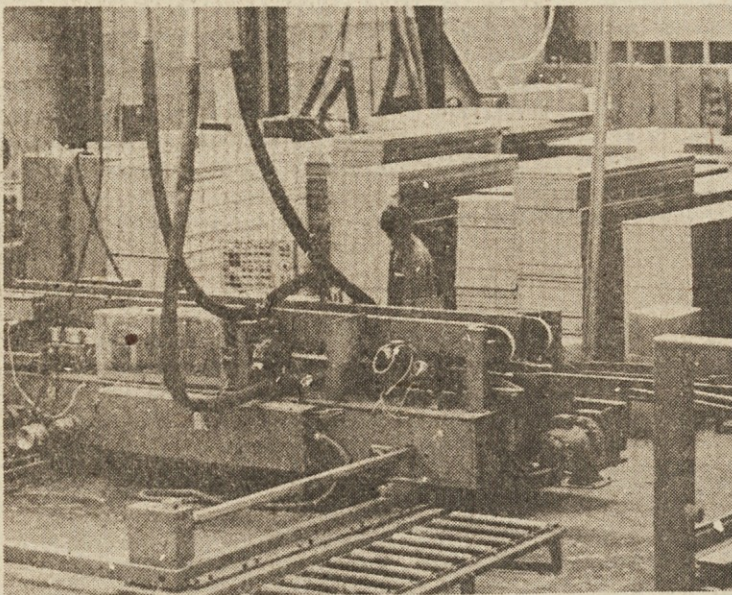
To pomeni, da bo za leto 1983 značilna nadaljnja rast izvoza predvsem na konvertibilno področje. Ta usmeritev pa sama po sebi narekuje tudi drugo, t.j. vskladiitev porabe na domačem trgu z razpoložljivimi sredstvi, pri čemer bo prišlo do realnega zmanjšanja vseh vrst porabe, zlasti skupne in splošne pa tudi osebne porabe. Nadaljnja ključna naloga v našem gospodarstvu zahteva kvalitetne premike v načinu gospodarjenja z

boljšanjem produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja, tako da inflacija ne bo več glavni generator rasti dohodka. Razumljivo, da ostane zahteva po ohranitvi proizvodnje kljub zaostrenim pogojem poslovanja še naprej glavna naloga.

Poudarek še večjemu izvozu

2. Naloge, ki so opredeljene z republiško resolucijo, so z občinsko resolucijo smiselno prenešene na naše razmere, tako da so upoštevane specifičnosti naše občine in da so cilji konkretno opredeljeni in predvsem realni.

Materialni okvir gospodarstva naša občina v letu 1983 so postavljeni relativno optimistično, saj predvidevamo, da bo tudi v letu 1983 rast dohodka, izvoza in zaposlovanja nad repu-

bliskim povprečjem. Tako naj bi se družbeni proizvod v naši občini v letu 1983 realno povečal za 3%, nominalno pa za 23, pri čemer bi kmetijska proizvodnja realno porasla za 4%; število zaposlenih naj bi poraslo za 2%, izvoz pa za 23. Stopnja nominalne rasti dohodka v letu 1983 torej ne bo dosegla stopnje iz prejšnjih let, velja pa poudariti, da pričakujemo tudi nižjo stopnjo inflacije. Vsekakor pa so tudi ti načrti rasti gospodarske aktivnosti glede na splošne pogoje zelo ambiciozni. Relativno visoka stopnja rasti dohodka, izvoza in zaposlenosti naše občine sloni predvsem na razvojnih načrtih kovinske industrije, medtem ko so pogoji za večjo ekspanzijo v lesni industriji slabši, zaradi česar so tudi njihovi ra-

zvojni programi usmerjeni predvsem na intenziviranje proizvodnje, boljše izkoriščanje surovinske osnove, boljše kvaliteto, večjo produktivnostjo itd.

Znano je, da so bili izvozni rezultati naših gospodarskih organizacij v letu 1982 ugodni, kljub temu pa planiramo v letu 1983 nadaljnjo rast izvoza. Pri vsem tem pa je zlasti pozitivno to, da ne poudarjamo izvoza za vsako ceno, ampak da je izvoz dohodkovno zanimiv in to direktno z uveljavljanjem komparativnih prednosti na inozemskem trgu, ki omogočajo večji dohodek, oziroma posredno s popolnejšim izkoriščanjem proizvodnih zmogljivosti in s tem v zvezi zmanjševanjem stroškov.

Čeprav temeljne organizacije ob izdelavi svojih letnih načrtov za leto 1983 niso razpolagale z nekaterimi bistvenimi instrumenti ekonomske politike, ki vplivajo na pogoje poslovanja vsake TOZD, t.j. politika cen v letu 1983 in elementi zunanjetrgovinskega ter deviznega režima, ocenjujemo, da so plani vendar

realni. Delovne organizacije se pri načrtovanju svojega razvoja v letu 1983 torej niso zanašale na razne »stimulativne ukrepe« zvezne in druge administracije, ampak predvsem na lastne sile.

Breme stabilizacije na naših plečih

V skladu z republiško resolucijo planiramo bistveno počasnejšo rast osebne, skupne in splošne porabe na občinskem nivoju od rasti dohodka. Zmanjšanje skupne in splošne porabe na

nivoju občine (skupna poraba naj bi nominalno porasla samo za 11,5% in splošna za 10,7%) pa ne bo povzročilo tudi absolutnega zmanjšanja obveznosti gospodarstva za skupno in splošno porabo zaradi stopnje rasti te porabe na zveznem nivoju in zmanjšanja solidarnostnih sredstev za pokrivanje nekaterih družbenih dejavnosti v občini.

Breme stabilizacije gospodarstva v naši občini bodo torej v celoti nosili delovni ljudje in občani naše občine sami.

Iz vsega tega popolnoma jasno izhaja, da se bo situacija na področju osebnega in družbenega standarda ljudi zaostрила oziroma poslabšala. Zaradi tega je problemu zaposlovanja in socialnega varstva v resoluciji dano posebno mesto. Planirana stopnja rasti zaposlovanja je sicer višja kot v republiki, vendar ocenjujemo, da ne pokriva potreb po novih delovnih mestih, za mladino, ki končuje šolanje. Zaradi tega dajemo večji poudarek nadomestnim zaposlitvam. Menimo, da bomo uspeli zadržati sedanjo relativno zelo nizko stopnjo nezaposlenosti, seveda pod pogojem, da bomo dosledno reševali problem nadomestnih zaposlitev (upokojitve, ukinjanje honorarnih zaposlitev in dela v podaljšanem delovnem času itd.)

Naložbe v skladu z možnostmi

Naloge na področju investicijske dejavnosti so v celoti podrejene osnovnim principom ekonomske politike v letu 1983, ki teži k zmanjševanju vseh vrst porabe. Obseg investicijske porabe bo usklajen z realno razpoložljivimi sredstvi za investicije OZD in bank. Investicijskega politika pri novih investicijah bo v skladu s srednjeročnim družbenim planom občine in samih delovnih organizacij izvozno naravnana, predvidevajo pa se tudi manjša vlaganja v modernizacijo, razširitev obstoječih zmogljivosti ter v zamenjavo iztrošene opreme.

Pomembnejše investicije bodo predvsem v delovni organizaciji Inles, kjer bodo pričeli z realizacijo projekta »Rekonstrukcija žage Ribnica«, v delovni organizaciji Riko, kjer bodo pričeli z izgradnjo proizvodne hale za proizvodnjo nakladalcev ter v ITPP, kjer predvidevajo vlaganja v opremo za emajlirnico ter v orodjarno. V Dolenji vasi bo zgrajena samopostrežna poslovalnica

(Dalje na 3. strani)

s poštnim uradom in avtomatsko telefonsko centralo.

V začetku leta 1983 bomo pričeli z gradnjo stanovanjskega stolpca z 29 stanovanji, sicer pa na področju negospodarskih in neproizvodnih dejavnosti ne predvidevamo nikakršnih pomembnejših investicijskih vlaganj. Predvidevamo izdelavo projekta za bodočo izgradnjo objektov otroškega varstva v Ribnici in Sodražici v skladu z določili srednjeročnega plana. Prav tako bomo v letu 1983 novelirali prostorski plan in urbanistični načrt Ribnice in Sodražice, pri čemer bomo dali največji poudarek zaščiti kmetijskih površin, obnovitvi centra mestnega naselja Ribnica in zaščiti vseh objektov zgodovinske in kulturne dediščine.

Nov samoprispevek

V letu 1983 preneha veljati samoprispevek za obdobje 1978—1983. Zavedamo se, da je bil krajevni samoprispevek, ki ga kontinuirano plačujemo vse od leta 1965, poglavitni vir investicijskih sredstev za vse objekte družbenega standarda in infrastrukture, ki so se v tem obdobju gradili, istočasno pa je bil tudi glavno gibalno aktivnosti v krajevnih skupnostih. Zaradi tega bomo sprožili akcijo za podaljšanje samoprispevka v skladu z načrtanimi opredelitvami srednjeročnega plana občine Ribnica in programi krajevnih skupnosti. Zavedamo se, da je od uspeha referenduma za uvedbo samoprispevka odvisna realizacija nekaterih najpomembnejših nalog tega srednjeročnega obdobja na področju družbenega standarda občanov in infrastrukture, ki imajo velik vpliv na nadaljnji gospodarski razvoj. Te naloge se nanašajo predvsem na izgradnjo objektov otroškega varstva v Ribnici in Sodražici, posodobitev ceste Loški potok — Sodražica itd.

V letu 1983 predvidevamo nadaljnjo krepitev obrambne moči in družbene samozaščite v naši občini. Velja poudariti, da je krepitev obrambne moči v prvi vrsti odvisna od povečevanja gospodarske stabilnosti naše družbe. Izvajanje načrtov obrambnih priprav ni v nasprotju z izvajanjem načrtov dolgoročne stabilizacije gospodarstva, nasprotno načrti so v celoti vsklajeni. To pomeni, da so načrti za povečanje proizvodnje hrane, večjo produktivnost, boljše izkoriščanje surovinskih in energetskih

virov, razvoj drobnega gospodarstva, boljšo preskrbljenost z osnovnimi življenjskimi potrebščinami istočasno tudi glavni cilji obrambnih načrtov in načrtov preprečevanja kriznih situacij. Nosilci obrambnih priprav bodo v letu 1983 dopolnjevali in ažurirali načrte delovanja v izrednih razmerah, pri čemer bo natančno določeno, kako se lahko tržna in izvozno usmerjena proizvodnja prilagodi izrednim razmeram.

Skupno dogovorjen razvojni dokument

3. V procesu izdelave in sprejemanja resolucije o ekonomski politiki se mora aktivno

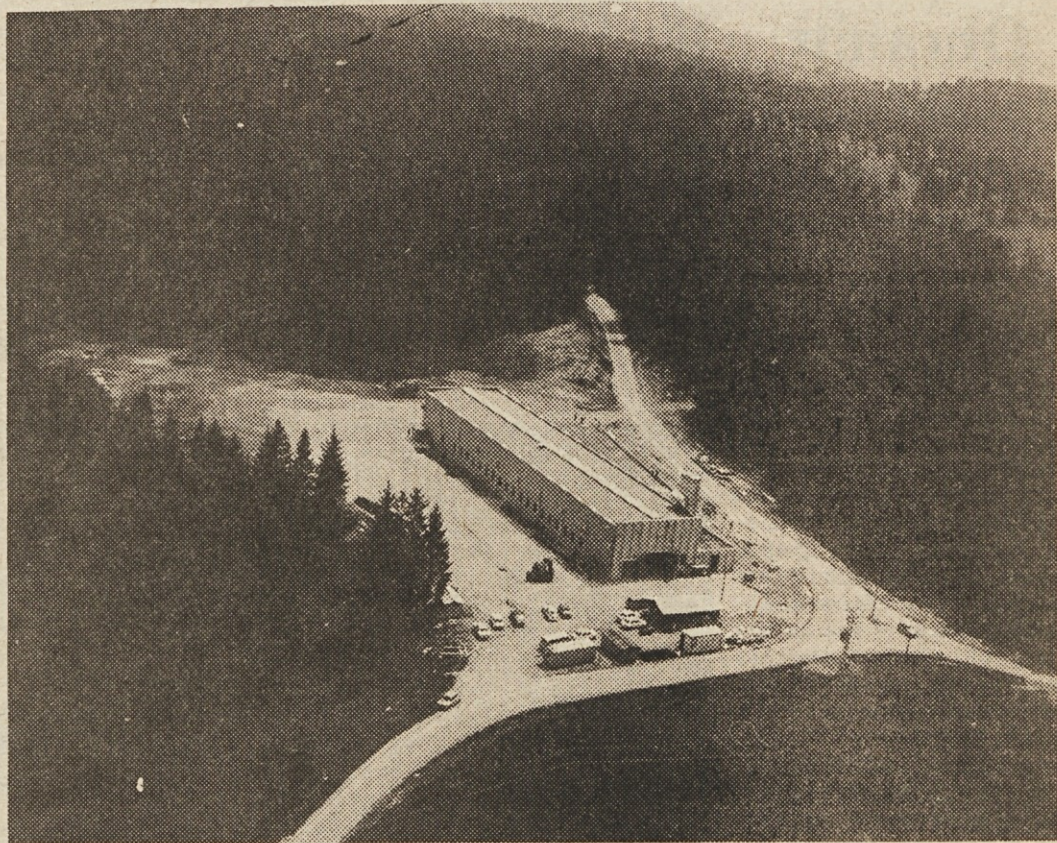
vključiti čim širši krog zainteresiranih dejavnikov in nosilcev planiranja: delovnih organizacij, družbenopolitičnih organizacij, delegacij, samoupravnih interesnih skupnosti itd., tako da bo resolucija predstavljala hotenja delovnih ljudi ob danih in realno ocenjenih pogojih.

Dosedanje izkušnje so nam pokazale, da je potrebno način sprejemanja ter spremljanju izvajanja planskih dokumentov posvetiti najmanj takšno pozornost kakor njegovi vsebini in strokovnosti.

Faza sprejemanja resolucije o ekonomski politiki je istočasno faza dogovarjanja o prioriteth nalogah v nekem obdobju srednjeročnega plana. V tej fazi moramo vskladiti vse interese in jih čim bolj konkretno opredeliti. To pa pomeni, da mora iti resolucija pred sprejemom v obrav-

navo v raznih strukturah in sredinah. Izvršni svet je zato predlagal skupščini, da predloženi tekst resolucije obravnava kot osnutek, s čimer se bo podaljšal čas za javno razpravo, za dopolnitev in konkretizacijo nalog, kar je skupščina tudi sprejela. S tem želimo doseči, da resolucija o gospodarski politiki v letu 1983 ne bo le neka splošno veljavna deklaracija in zbir želja niti bolj ali manj točna napoved družbenih dogajanj v tem letu, temveč obvezujoč dogovor o življenjsko zelo pomembnih vprašanjih, ki jih bomo morali reševati v tem letu. Na koncu je potrebno opozoriti še, da predstavlja resolucija skupaj s programi samoupravnih interesnih skupnosti, letnimi plani organizacij združenega dela in drugimi dokumenti celokupni planski dokument za leto 1983 v občini Ribnica.

FRANCE LAPAJNE

RIKO V LOŠKEM POTOKU TOZD — Obrat ribniškega Rika v Malem logu v Loškem potoku, dograjen julija lansko leto, je od novega leta že temeljna organizacija združenega dela, četrti proizvodni tozd delovne organizacije Riko. Novembra lani so se delavci Rikostroja in obrata v Loškem potoku na referendumu odločili za takšno organiziranost, konec januarja pa so Rikovci v Loškem potoku organizirali sindikalno organizacijo ter izvolili vršilca dolžnosti direktorja TOZD. To je Vinko Bambič, dosedanji vodja obrata. Konec februarja bo izvoljen še delavski svet, ko pa bodo v celoti pripravljeni vsi samoupravni akti in tudi formalno izvedena registracija tozda, bodo dobili stalnega direktorja. Sicer pa potoški Riko dobro dela. Letošnji proizvodni plan so postavili v višini 125 milijonov dinarjev; zaposlenih je trenutno 54 delavcev, do konca leta pa se bo njihovo število gotovo povečalo. V novem tozdu že sedaj načrtujejo razširitev proizvodnih prostorov, za kar imajo vse pogoje (zemljišče, delavci, proizvodni program).

V začetku leta, ki ga proglašamo kot izredno težkega tudi zaradi še ostrejših pogojev gospodarjenja, smo sklenili nekaj več povedati o delovanju, programih in problemih samoupravnih interesnih skupnosti v občini Ribnica. Uredništvo je predsednike interesnih skupnosti družbenih in gospodarskih dejavnosti zaprosilo, naj v krajših sestavkih opišejo, kako se bo v letu 1983 v zaostrenih pogojih gospodarjenja odražalo delo in načrtovanje v posamezni interesni skupnosti, kakšen program imajo in s kakšnimi sredstvi bo skupnost predvidoma razpolagala, opišejo pa naj tudi morebitna druga vprašanja in probleme, s katerimi se ukvar-

jajo pri uresničevanju svobodne menjave dela na posameznem interesnem področju.

Podobna vprašanja smo posredovali tudi predsednikom krajevnih skupnosti, kajti skupaj hočemo odločneje poprijeti akcijo za pripravo delovnih programov naslednjega samopriskevka do leta 1988.

Prejeli smo odgovore večine predsednikov SIS in KS, čeprav ne od vseh, iz njih pa si bomo lahko ustvarili celovitejšo podobo našega sedanjega gospodarskega in družbenega trenutka. O nekaterih vprašanjih in skupnostih bomo spregovorili še v naslednji številki.

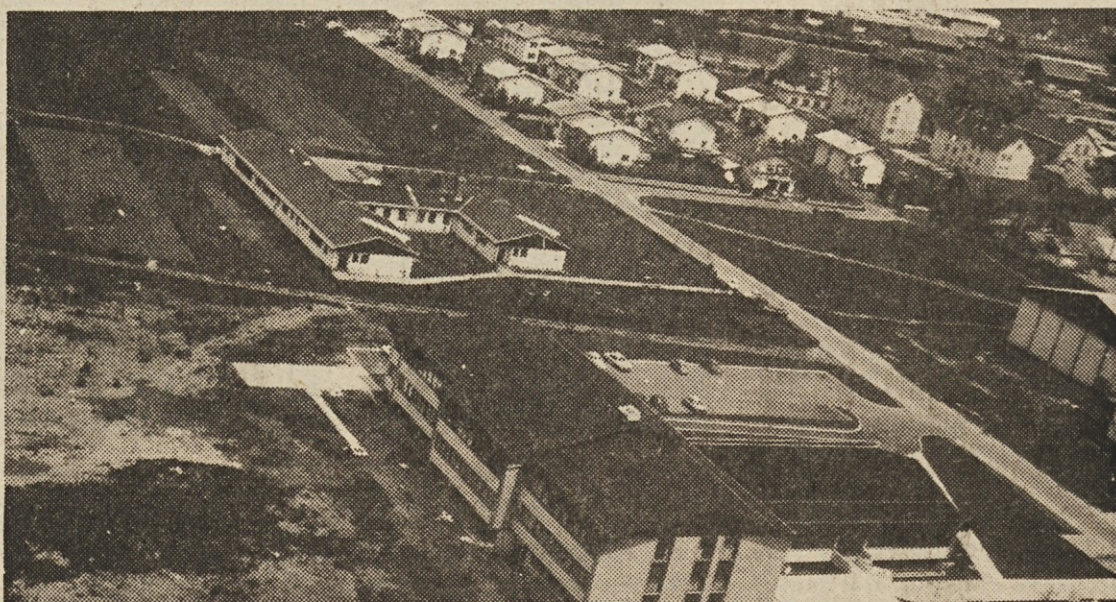
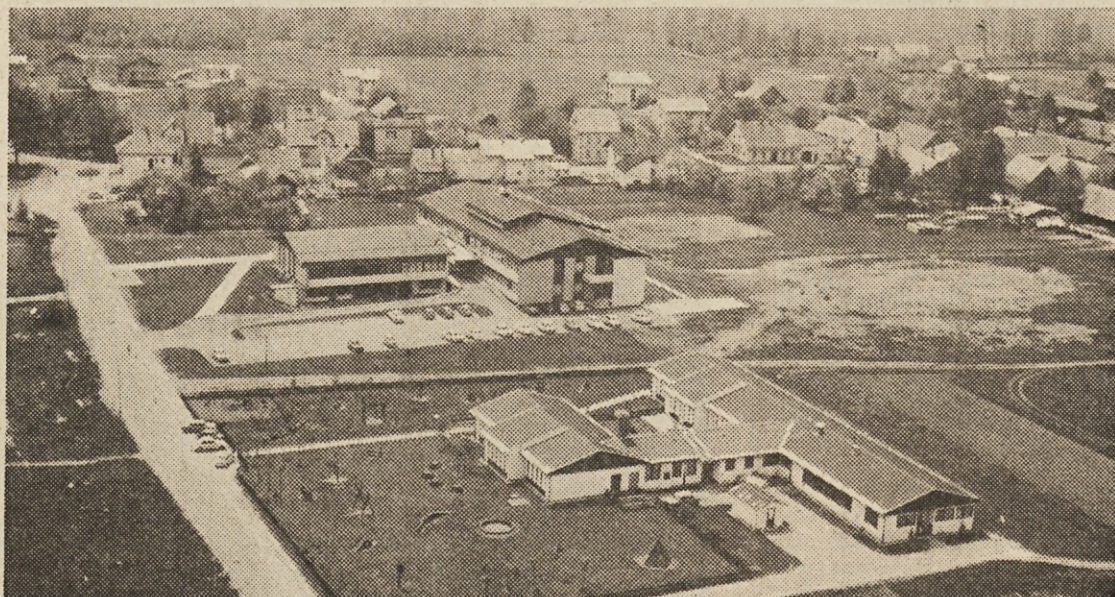
● JOŽE MAROLT,
predsednik
skupščine
zdravstvene
skupnosti

Ohraniti doseženo v zdravstvu

Zaostreni pogoji gospodarjenja vplivajo tudi na delo in načrtovanje občinske zdravstvene skupnosti Ribnica. Že aneks št. 1 k samoupravnemu sporazumu o skupnih temeljnih planov zdravstvene skupnosti Slovenije za leto 1982 in aneks št. 2 k istemu sporazumu za leto 1983 sta dosledno upoštevala zaostrene pogoje gospodarjenja, ko sta določila, da zagotovljeni obseg zdravstvenega varstva ostane po obsegu na ravni leta 1981. Ta dokumenta sta jasno določila, da bomo v tem srednjeročnem obdobju zaostri- li odnos do normativov in standardov, ki naj spodbudijo bolj- šo in smotrnejšo organizacijo dela v zdravstvenih organiza- cijah in da bomo zaostri- li odgo- vornost in skrb občanov za la- stno zdravje. Tako je sprejeta usmeritev, da bomo krepili in razvijali osnovno zdravstvo, vse bolj pa zmanjševali obseg bolni- šničnega zdravljenja.

Te opredelitve in usmeritve planskih dokumentov je občinska zdravstvena skupnost Ribnica dosledno upoštevala skupaj z resolucijskimi izhodišči o skupni porabi.

Finančni načrt občinske zdravstvene skupnosti predvideva za leto 1983 prihodke v viši-

ZDRAVSTVENI DOM IN VRTEC iz ptičje perspektive. Oba objekta v Ribnica sta bila vrsto let načrtovana in realizirana s pomočjo krajevnega samopriskevka, vrtec v prejšnjem samopriskevku do leta 1978 in zdravstveni dom v sedanjem obdobju samopriskevka. Oba objekta sta lahko občanom v ponos in predstavljata dosežek visoke stopnje zavesti in solidarnosti. V prihodnjem obdobju, za katerega že načrtujemo tudi krajevni samopriskevki (1983-88), bo potrebno kapaciteto vrtca razširiti in misliti na urejeno otroško varstvo tudi v ostalih večjih krajih (Sodražica, Loški potok, Dolenja vas). Novi zdravstveni dom pa je omogočil drugačno organizacijo zdravstvene službe in bistven premik v kvaliteti dela.

ni 143.946.000 dinarjev. 125.324.000 din bodo združili delavci in delovni ljudje in sicer po prispevni stopnji 12,71 odstotka, to je 1,30 % iz bruto osebnih dohodkov in 11,41 % iz dohodka, razliko 18.622.000 din pa bo pridobila občinska zdravstvena skupnost Ribnica iz republiške in medobčinske solidarnosti, prispevkov kmetov in iz drugih prihodkov.

Za zdravstveno varstvo je od sredstev celotnega programa (143.946.000 din) namenjenih 122.378.000 din ali 85 odstotkov. V razliki so sredstva za nadomestila in povračila, investicije, skupni program v SRS in za druge odhodke po finančnem načrtu.

Naša prizadevanja bodo v letu 1983 usmerjena predvsem v naslednje naloge:

- uresničevanje čim bolj doslednega prestrukturiranja zdravstvenih dejavnosti zaradi povečanja kakovosti in obsega storitev na področju splošne medicine, medicine dela, splošnega in

mladinskega zobozdravstva, krepitve zdravstvene vzgoje in preventive, širjenje obsega zdravljenja na domu in hkratnega zmanjševanja obsega in trajanja bolniškega zdravljenja;

- nadaljnje izboljšanje kakovosti in dostopnosti zdravstvenih storitev in povečanje učinkovitosti celotnega zdravstva z zagotovitvijo boljše organizacije in delitve dela v zdravstvenih organizacijah in strokovnih slu-

žbah zdravstvene skupnosti;

- uveljavljanje odgovornejše-ga odnosa uporabnikov in izvajalcev zdravstvenega varstva pri uveljavljanju in ugotavljanju pravice do odsotnosti z dela, zlasti za nego družinskega člana;

- nadaljnje poglobljanje in kvaliteten napredek družbeno ekonomskih odnosov med uporabniki in izvajalci zdravstvenih

storitev na podlagi svobodne menjave dela;

- varčevanje na vseh področjih, zlasti pri predpisovanju zdravil. Od doslednega uresničevanja opredeljene politike, v letu 1983 bo odvisna tudi možnost ohranitve dosežene ravni zdravstvenega varstva uporabnikov in družbeno ekonomski položaj izvajalcev zdravstvenega varstva.

• Andrej Tomšič, predsednik skupščine stanovanjske skupnosti

SKUPNOST PRED NOVIMI NALOGAMI

Novi zakon o stanovanjskih razmerjih je narekoval tudi vsebinske spremembe v delovanju Samoupravne interesne stanovanjske skupnosti, ki je tako postala koordinator hišne samouprave in interesov delovnih ljudi in mesto njihovega dogo-

varjanja. Zakon je namreč prenesel vse pravice in dolžnosti na skupnosti stanovalcev in hišne svete kot njihove izvršilne organe. Za realizacijo teh določil bo potrebna brez dvoma strokovna pomoč delavcev v SISS, ki se bodo morali vse bolj angažirati

pri uresničevanju določil zakona o stanovanjskih razmerjih in zakona o stanovanjskem gospodarstvu. Prav tako se bodo morale pri razreševanju stanovanjskih problemov bolj angažirati tudi krajevne skupnosti in organizacije SZDL, ki bi morale postati nosilec akcije za uresničevanje obeh zakonov.

Že maja 1982 je bila konstituirana skupščina SISS, ki jo sestavljata zbor izvajalcev in zbor uporabnikov. Oba zbora sta na tem zasedanju izvolila tudi odbore za posamezna področja in sicer:

- Odbor za planiranje in razvijanje družbenoekonomskih odnosov ter graditev stanovanj,
- Odbor za gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lasti,
- Odbor za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu,
- Odbor za samoupravni delavski nadzor in
- Odbor za SLO in DS.

V skupnosti deluje tudi odbor za delitev sredstev Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki s temi sredstvi tudi dejansko razpolaga.

Na osnovi novega zakona je skupščina (oba zbora) sprejela tudi noveliran statut SISS in poslovnik o delu skupščine. Strokovne službe so izdatno pomagale pri ustanavljanju skupnosti stanovalcev in hišnih svetov povsod, kjer teh še ni bilo ali pa so bili nedelavni. V ta namen je bil izdelan tudi vzorec Poslovnika o delu skupnosti stanovalcev in njenih organov ter sklep o konstituiranju.

Tako so bile skupnosti stanovalcev ustanovljene povsod v občini, vendar ugotavljamo, da je njihovo aktivno delovanje odvisno predvsem od aktivnosti predsednika hišnega sveta.

STANOVANJSKA GRADNJA v občini Ribnica je bila v preteklih desetih letih močno razgibana. Poleg številnih družbenih stanovanj je bilo zgrajenih tudi veliko zasebnih hiš v vseh krajih v občini. Družbena stanovanjska gradnja je bila najbolj intenzivna v Ribnici, kjer je bilo v preteklem letu dograjeno veliko naselje Trg Veljka Vlahovića. Stanovanjskih problemov v Ribnici skoro ni, v Sloveniji pa Ribnica tudi prednjači po najcenejšem kvadratnem metru stanovanjske površine. V prihodnje bo gradnja družbenih stanovanj manjša, pač v skladu z načrti in potrebami združenega dela.

V preteklem letu sta bila dograjena na Trgu Veljka Vlahoviča še zadnja dva stanovanjska bloka (A-10 in A-11) ter v celoti oddana uporabnikom, konstituirana pa je bila tudi hišna samouprava.

Načrt gradnje novih stanovanjskih objektov poteka po planu, katerega rebalans je bil sprejet jeseni. Cena gradnje za 1m² je najnižja v SR Sloveniji, saj znaša pri zadnjih dveh blokih le 15.981,70 din. Tako je dobilo nova stanovanja še 36 pričakovalcev stanovanj, s tem pa je bil v Ribnici stanovanjski problem rešen v celoti. V načrtu je gradnja še dveh blokov na Prijateljevem trgu, od katerih bi bil prvi vseljiv že spomladi leta 1984, drugi pa leta 1985. Pripravljalna dela za oba bloka so že stekla, pridobljeni so načrti in odkupljeno zemljišče, dogovoriti se bo treba le še o načinu financiranja ter izdelati celotno finančno konstrukcijo. Investicijska dela sta prevzeli SISS in SKS Ribnica. V vsakem bloku naj bi bilo po 29 stanovanj; zgrajene bodo tudi manjše stanovanjske enote, garsonjere in enosobna stanovanja. Za ostale kraje v občini v tem srednjeročnem obdobju ni predvidena nobena gradnja, ker za to ni dejanske potrebe, niti ni mogoče dobiti financiranj. Nujno pa bo treba v obstoječih naseljih zgraditi tudi ustrezne spremljajoče objekte kot so garaže, morda pa tudi manjše trgovine in bifeje.

V mesecu aprilu 1982 je bil razpisan natečaj za posojila OZD in TOZD za nakup družbenih stanovanj v višini 6.000.000.— din ter so bila posojila v tej višini razdeljena trem delovnim organizacijam, ker drugih prosilcev ni bilo. Kljub temu pa ni mogoče že sedaj koristiti sredstev za nakup družbenih stanovanj, ker morajo biti kupci znani še pred pričetkom gradnje stanovanjskega bloka in imeti tudi zagotovljen potreben denar. Gradnja za trg, kot je bila doslej, po novi zakonodaji namreč ni več možna. Poleg tega je bilo individualnim graditeljem (88 po številu) odobreno posojilo v višini 4.130.000,00 din.

Na področju subvencioniranja stanarin ni bistvenega povečanja zahtevkov, ker doslej ni bilo mogoče preiti na ekonomske stanarine. Subvencije za stanarine prejema 21 upravičencev. Na osnovi natečaja je bilo odobreno tudi 30 prosilcem posojilo za prenovalne individualnih stanovanjskih hiš v zne-

sku 1.630.000.— din iz sredstev SPIZ (skupnosti pokojninsko in invalidskega zavarovanja). Ta posojila je odobral poseben odbor SPIZ pri SISS.

V okviru nalog SLO in DS so bili vsi družbeni objekti v občini opremljeni z ročnimi gasilnimi aparati in orodjem za reševanje. V večjih naseljih bo potrebno kupiti še nosila za prenos ranjencev. S pomočjo hišnih svetov smo pripravili tudi ustrezne ekipe CZ in prve pomoči.

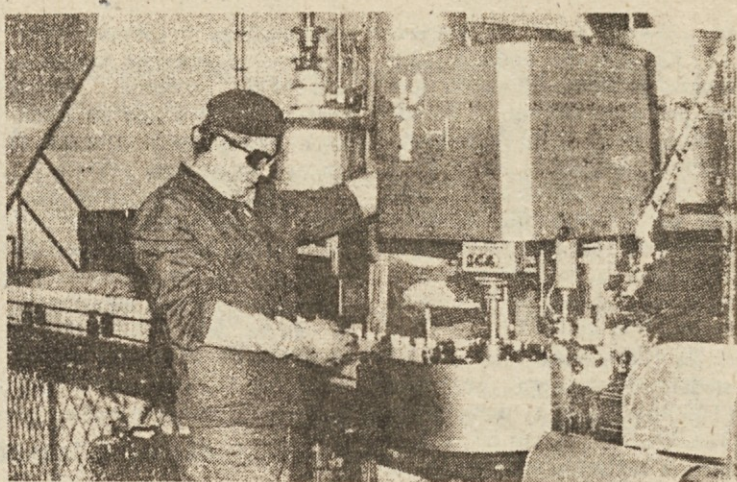
Na zadnji seji zbora upravnikov letos je bil sprejet pravilnik o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanarin občanom z nižjimi dohodki in pravilnik o pogojih in merilih za dodeljevanje družbenih stanovanj pri SISS občine Ribnica, medtem ko je bil družbeni dogovor o enotnih osnovah in merilih za dodeljevanje stanovanj in stanovanjskih kreditov v občini Ribnica podpisan v januarju letos.

V tem sestavku smo hoteli prikazati le glavne naloge, ki čakajo skupnost v naslednjem obdobju, manj pa smo prikazali probleme, ki jih mora skupnost reševati sproti. O tem kdaj drugič.

● Ivan Francelj,
predsednik
skupnosti
za zaposlovanje

Načrtneje in bolj usklajeno pri zaposlovanju

Zaostreni pogoji gospodarjenja imajo gotovo velik vpliv na delo in s tem na plane in programe Samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje v občini. Vsebinska dela Samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje je pogojena v Samoupravnem sporazumu o temeljnih plana interesne skupnosti za obdobje 1981-1985 in to v kvantificiranih elementih — storitve programa. Ti so: število iskalcev zaposlitve, število zaposlenih delavcev iz začasnega dela v tujini, število invalidnih oseb vključenih v delo, število zaposlenih delavcev na osnovi

usposabljanja in prekvalifikacij, število individualno obravnavanih oseb in učencev v poklicnem usmerjanju, število organizacij, ki jim je nudena strokovna pomoč pri zaposlovanju, število študentov iz združenih sredstev, število obdelanih statističnih elementov in analiz, področje socialne varnosti brezposelnih s številom upravičencev do denarnega nadomestila in denarne pomoči, število sej samoupravnih organov skupnosti itd.

Elementi — storitve programa ostajajo nespremenjeni, spremeni pa se povprečno število posameznih storitev v obdobju 1982-1985 in vrednost opremljenih storitev. Obseg storitev se spreminja zaradi več razlogov, ki se razlikujejo po posameznih elementih. Osnovni razlog za spremembe so zmanjšane finančne možnosti. V sprejetem sporazumu je bila dogovorjena prispevna stopnja od 0,28 % v letu 1981 do 0,25 % v letu 1985. Omejevanje skupne porabe, katero je narekoval trenutni gospodarski položaj, pa je razlog, da se je prispevna stopnja, ki je praktično edini vir prihodka skupnosti, bistveno zmanjšala tako, da se zmanjšuje tudi realna vrednost programa. To pa pomeni, da je nujno potrebno prilagoditi tudi program skupnosti tako, da se izvajajo storitve, ki jih opredeljuje zakon kot socialno varnost nezaposlenih v obsegu, kot ga diktira položaj na področju zaposlovanja, ostale storitve pa prilagoditi — zmanjšati omejenemu prilivu sredstev. To velja predvsem za obravnavo invalidnih oseb, usposabljanje in prekvalifikacijo zaposlenih in nezaposlenih, poklicno usmerjanje, z učinkovitejšo organizacijo dela in boljšim izkoristkom kadrovskih možnosti pa tudi za vsa

ostala področja. Na spremembo obsega programa pa vplivajo tudi drugi razlogi, med katerimi velja omeniti uveljavitev sprememb v Zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, ki po eni strani razširja pravico do socialne varnosti na pripravnike, po drugi strani pa te pravice časovno omejuje.

Spremenjena organizacija skupnosti z novimi samoupravnimi organi bo neposredno vplivala na število sej samoupravnih organov, uveljavitev sistema z usmerjenega izobraževanja pa prinaša nekatere nove naloge na področju poklicnega usmerjanja. Na področju usposabljanja in prekvalifikacij se srečujemo s kontradiktorno situacijo, ko se večje potrebe po tej dejavnosti srečujejo z manjšimi sredstvi, ki so za to na razpolago. Pričakujemo, da se obseg potreb po tej dejavnosti ne bo zmanjšal, saj se zaradi strukturnih neskladij povečuje delež iskalcev zaposlitve z višjimi stopnjami izobrazbe.

Področje planiranja kadrov je bilo v preteklosti pogosto zanemarjeno, kadrovske plani so se pripravljali nekvalitetno in nerealno, brez povezav z dohodkovnimi možnostmi in kadrovske situacije. V zadnjih letih se temu področju posveča vedno večja pozornost, še posebno, ko se je ob nižji rasti zaposlovanja problem strukturne neusklajenosti med potrebami in prilivom iz šol še zaostрил. Skupnosti za zaposlovanje so posvetile posebno pozornost usklajevanju kadrovskih planov — horizontalnemu kot tudi vertikalnemu — z namenom, da bi s plani pridobili realno sliko potreb po kadrih, s tem pa tudi možnost, da se potrebe usklade z izobraževalnimi tokovi v šolah. Za leto 1982 pa je bil spre-

jet nov dokument — Samoupravni sporazum o letnem planu zaposlovanja, ki naj bi obvezal OZD, da upoštevajo pri kadrovanju in zaposlovanju osnovne usmeritve in merila, ki so jih s sprejetjem tega sporazuma sprejeli. Samoupravni sporazum ureja problem zaposlovanja pripravnikov, opredeljuje področja, kjer se v tekočem letu ne bi zaposlovalo, opredeljuje prednostne kategorije zaposlovanja iskalcev zaposlitve in določa ostale naloge podpisnikov. Vsebina sporazuma se bo

lahko vsako leto tudi spreminjala, pa glede na situacijo na področju zaposlovanja in brezposelnosti, osnovno hotenje sporazuma pa ostaja tudi v bodoče, to je s povezavo zaposlovanja z rezultati gospodarjenja doseči čim bolj produktivno zaposlovanje.

Pri kadrovske bilanci v občini do leta 1983 je predvidevanja, ki jih vsebuje sporazum, potrebno preveriti v luči spremenjenih tokov zaposlovanja, ki jih beležimo v letu 1981 in še bolj v letu 1982.

Nujno je, da se v čim krajšem času vsebinsko pregleda in dopolni tako družbeni dogovor kot samoupravni sporazum o pogojih za zaposlovanje in o minimalnih standardih, ki sta bila pripravljena še na začetku srednjeročnega obdobja 1976-1980 in temeljita na značilnostih tega obdobja.

Za izvedbo celotnega programa bomo v letu 1983 potrebovali 2.992.000,00 din sredstev. Od tega so izvirni prihodki oz. prispevki iz dohodka za dejavnost skupnosti planirani v vi-

šini 2.300.000,00 din. 692.000,00 din pa si bomo zagotovili iz regijske in republiške solidarnosti predvsem za zagotavljanje socialne varnosti brezposelnih, pripravo delavcev za zaposlitev in za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb. Izvirni prihodki se bodo združevali po prispevni stopnji 0,22 % in so za 1.000.000,00 din večji od oblikovanih sredstev iz prispevka iz dohodka v letu 1982.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE:
Francelj Ivan

● Nada Blatnik, predsednica skupščine socialnega skrbstva

POMAGATI ČLOVEKU, KI JE POMOČI POTREBEN

Pred načrtovanjem dela skupnosti socialnega skrbstva v letu 1983 bežno preglejmo delo in probleme, s katerimi smo se srečevali v letu 1982.

Skupščina samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva se je sestala trikrat, prvič maja 1982, obravnavala pa je:

- spremenjen je bil finančni načrt — valorizacija programa, določena nova nižja stopnja in sicer na 0,52 %,
- sprejetih je bilo več samoupravnih aktov in dogovorov.

Na osnovi določil zakona o socialnem skrbstvu, ki je bil sprejet v letu 1979, so strokovna služba in delegati veliko dela posvetili problematiki in pripravam ustanovitve centra za socialno delo.

Prve razprave so potekale v smeri združitve centra na področju občin Ribnica-Kočevje. V zvezi s tem so bili skupni sestanki strokovnih delavcev in predstavnikov obeh občin. Skupna ugotovitev je bila, da nobena od občin ne izpolnjuje pogojev za organiziranje samostojnega in ne skupnega centra, tako glede kadrov, prostorov in finančnih sredstev.

Ker pa je sprejet zakon in ga moramo upoštevati, je o možnosti organiziranja centra sklepala skupščina socialnega skrbstva in varstva. Ob tej priliki je bila v občini Ribnica imenovana delovna skupina za izdelavo natančnejše analize o prostorskih, kadrovskih in finančnih možnostih za ustanovitve centra.

Delovna skupina bo o svojem delu in ugotovitvah poročala na seji skupščine predvidoma v marcu 1983.

Delegati, ki so na skupščinah razpravljali o ustanovitvi centra za socialno delo in v zvezi s tem ugotavljali, da bi bilo potrebnega za organiziranje centra precej denarja, so se zavedali, da je v današnjem gospodarskem položaju nemogoče odločati o dodatnih večjih izdatkih (ureditev in najem prostorov, povečanje števila zaposlenih ipd.), vendar so istočasno ugotavljali, da je center potreben. Svojo ugotovitev so oprli na dejstvo, da s tem, ko se znižuje življenjski standard, ko nastopa brezposelnost ipd. ima služba za socialno delo mnogo več dela in problemov. Ugotovljeno je tudi bilo, da delovne organizacije ne zaposlujejo (z manjšimi izjemami) socialnih delavcev in je zato delo socialne službe obsežnejše, težje in bolj odgovorno.

Delovni načrt skupnosti socialnega skrbstva v letu 1983:

Skupnost socialnega skrbstva bo temeljne usmeritve in naloge, ki jih nalagajo zakon o socialnem skrbstvu, samoupravni sporazum o temeljih plana socialnega skrbstva za obdobje 1981-1985 in splošne družbene usmeritve v letu 1983, uresničevala na podlagi delovnega in finančnega načrta, samoupravnih sporazumov o svobodni menjavi dela in drugih aktov, ki jih bo sprejela skupščina.

V skladu s politiko ekonomske stabilizacije bo skupnost v zaostrenih gospodarskih razmerah v letu 1983 dala prednost predvsem naslednjim nalogam:

- 1) Uveljavljanje splošne družbene skrbi za starejše občane — razvijanje neinstucionalnih oblik dela in sicer:
 - pomoč starejšim in drugim občanom, ki so pomoči potrebni (samopomoč, sosedska pomoč, nega na domu),
 - izdelava enotnih kriterijev za prispevke svojcev k plačilu domače oskrbe (in uskladitev prispevka svojcev k povišanju cen)
- 2) Uvajanje svobodne menjave dela na področju socialnega skrbstva:
 - spremljanje uresničevanja svobodne menjave dela na področju zavodskega varstva odraslih in organizacij za usposabljanje,
 - ustanovitev centra za socialno delo, za bolj kakovostno delo strokovne službe in uveljavljanje svobodne menjave dela.

3) Ohranitev dosežene ravni socialne varnosti prejemnikov družbenih denarnih pomoči, ki jim je taka pomoč edini oz. dopolnilni vir za preživljanje.

4) Naloge s področja družbenega planiranja: — sprotno spremljanje nalog, ki so določene s samoupravnimi sporazumi o temeljnih plana OS SS za obdobje 1981-1985,

— sprotno spremljanje uresničevanja finančnega načrta za leto 1983 ter določanje prioriteten nalog, kadar ne bodo zagotovljena finančna sredstva.

Skupščina skupnosti socialnega skrbstva Ribnica je na svoji zadnji seji dne 28. decembra 1982 sprejela sklep, da bo skupnost v letu 1983 združevala sredstva v višini 8.640.000,00 din s prispevno stopnjo 0,73.

S temi sredstvi bo morala skupnost zagotoviti:

— družbene pomoči kot edini vir v višini 4.650.— din oz. dopolnilni viri preživljanja v povprečju 2.325.— din.

Sredstva za ustanovitev in delovanje centra za socialno delo, sredstva za posebno varstvo, ki bodo v povprečju porasla za cca 14 % in sredstva za ostale programe kot so: začasne denarne pomoči, enkratne denarne pomoči, pomoč odpuščenim obsojencem, rejnine, predzakonsko svetovanje, razvrščanje otrok, preventivna medicinska rehabilitacija ipd.

Ob dejstvu, da predvidena sredstva ne bodo zadoščala za pokritje vseh programov, bo potrebna poglobljena razlaga v delegatski bazi in na delegatski skupščini, ko bomo razpravljali o posameznih programih in finančnem načrtu za leto 1983.

Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram bo vsakršno zmanjševanje sredstev skoraj nemogoče, saj bi s tem prizadeli tisti del občanov, ki pomoč od družbe najbolj potrebujejo. Socialno skrbstvo je tisto, ki skrbi in dodeljuje denarno pomoč (socialne podpore, rejnine, pomoč prizadetim), torej tistemu delu prebivalstva, ki sam s svojimi dohodki ne more kriti osnovnih potreb.

Zanemariti pa tudi ne smemo dejstva, da se predvideva občuten porast cene oskrbnega dne v domovih, v katerih so naši občani, kar bremeni sredstva, ki so v ta namen na razpolago.

Kakšna je dejavnost skupnosti?

Ker je na marsikateri delegaciji postavljeno vprašanje v zvezi s socialno skrbstveno dejavnostjo, o tem kratka informacija:

Občinska skupnost socialnega skrbstva občine Ribnica zagotavlja občanom, kateri so zaradi mladostnosti, bolezni, invalidnosti, ostarelosti in drugih vzrokov potrebni družbene pomoči:

- a) stalno, začasno in enkratno družbeno pomoč,
- b) rejnine, oskrbnine v socialnih zavodih, zavodih za usposabljanje, posebnih socialnih zavodih,

c) plačilo letovanja otrokom (preventivna medicinska rehabilitacija)

d) plačevanje postrežbe in nege na domu,

e) plačilo pogrebnih stroškov prejemnikov družbene denarne pomoči.

V letu 1982 je pomoč prejelo:

pod a) družbeno denarno pomoč:

- stalna pomoč 36 občanov
- dopolnilni vir 97 občanov
- začasno družbeno pomoč 2 občana
- enkratno družbeno pomoč 14 občanov.

Gre za dejstvo, da je v naši sredini precej socialno ogroženih oseb, ki si niso pridobile pravic iz minulega dela in ki si z lastnim delom zaradi starosti, bolezni in invalidnosti ne morejo sami zagotoviti življenjske eksistence.

Pod b) rejnine so bile izplačane za štiri otroke in sicer za dva, ki sta na usposabljanju v Ljubljani zaradi slušne prizadetosti, dva otroka pa sta v reji zaradi neurejenega stanovanjskega vprašanja matere.

V splošnih socialnih zavodih je 41 občanov, od tega:

13 občanov krije zavodsko oskrbnino v celoti samih,
14 občanov pokriva razliko do polne oskrbnine Občinska skupnost socialnega skrbstva Ribnica,

14 občanom pokriva zavodsko oskrbnino OS SS v celoti,

V posebnih socialnih zavodih so trije občani, v zavodih za telesno in duševno prizadete otroke ali mladino pa šest otrok.

pod c) Občinska skupnost socialnega skrbstva Ribnica vsako leto zagotavlja plačilo za letovanje predšolskih in šolskih otrok — preventivna medicinska rehabilitacija. V letu 1982 se je te oblike letovanja udeležilo 20 otrok iz občine. Zdravstveni del letovanja krije Občinska zdravstvena skupnost Ribnica, hotelski del oskrbe pa skupnost ob soudeležbi otrokovih staršev.

pod d) Plačevanje postrežbe in nege na domu; trenutno je za štiri občane urejena oskrba na domu. Osebe, ki so pripravljene pomagati pri oskrbi na domu na osnovi sklenjenih pogodb prejemajo s strani skupnosti denarno nagrado,

pod e) V letu 1982 ni bilo primera oz. prošnje za plačilo pogrebnih stroškov, zato ti tudi niso bili izplačani.

S tem pa ni povedano vse o delu socialnega skrbstva, saj le-to opravlja delo še na naslednjih področjih:

- varstvo družbeno neprilagodljivih oseb — obsojencev,
- skrb in pomoč alkoholikom in njihovim družinam,
- varstvo družin — razveze zakonov,
- denarne pomoči (otroški dodatek)
- skrb za brezposelne občane,
- varstvo otrok in družine — ugotavljanje očetovstva itd.
- skrb za otroke in mladoletnike z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,
- predzakonsko svetovanje
- zakonsko svetovanje.

Ker bi bilo opisovanje celotne problematike preobširno, bomo o tem morda spregovorili v eni naslednjih izdaj časopisa.

- Bernarda Pirc, predsednica skupščine otroškega varstva

Čimveč otrok v organizirano varstvo

Skupnost otroškega varstva Ribnica bo v letu 1983 namenila vso pozornost uresničevanju nalog, ki jih ji nalagajo Zakon o družbenem varstvu otrok (Ur. l. SRS št. 35/79), sprejeti samoupravni akti za to srednjeročno obdobje in delovni in finančni načrt za leto 1983.

Uporabniki in izvajalci družbenega varstva otrok bodo v letu 1983 v Skupnosti otroškega varstva Ribnica dali prednost naslednjim ciljem, usmeritvam in nalogam:

1. Uresničevanju Samoupravnega sporazuma o skupnih izhodiščih za zagotavljanje socialne varnosti v obdobju 1981-1985 tako, da se sredstva za denarne pomoči predšolskim otrokom čim hitreje preoblikujejo v funkcionalne oblike

pomoči in da se družbeno organizirana vzgoja zagotovi čim večjemu številu predšolskih otrok. S tem v zvezi bo potrebno:

— v sodelovanju z vzgojno varstvenimi organizacijami izdelati programe za vključevanje vseh otrok, ki niso v vzgojno varstvenih organizacijah v vzgojno delo, predvsem posvetiti pozornost programom priprave na šolo (mala šola),

— za otroke iz družin, ki ne morejo pokrivati stroškov za prehrano in varstvo otrok v vzgojno varstveni organizaciji, zagotoviti sredstva iz denarnih pomoči otrokom (socialni korektiv)

— poenotiti izhodišča za določitev prispevka staršev k eko-

nomski ceni v skladu s sklepi skupščine skupnosti otroškega varstva Slovenije

2. Razvoju novih vzgojno varstvenih zmogljivosti

Zaradi dejstva, da je občina Ribnica po številu vključenih otrok v vzgojno varstvene organizacije med zadnjimi v Sloveniji, poleg tega pa število prošelj za sprejem iz dneva v dan narašča, bo potrebno vse napore vložiti v to, da se izpelje samoprispevek za gradnjo vrtca v Sodražici in dograditev II. faze vrtca v Ribnici.

3. Svobodni menjavi dela med vzgojno varstvenimi organizacijami in uporabniki storitev otroškega varstva.

4. Sprotnemu spremljanju izvajanja finančnega načrta skupnosti za leto 1983 in ustreznemu ukrepanju v primeru pomanjkanja finančnih sredstev.

Za osnovni program skupnosti otroškega varstva Ribnica se bo po prispevni stopnji 0,93 zbiralo 10.924.000,— din, za denarne pomoči otrokom oz. t.i. funkcionalne oblike pomoči pa 9.877.000,— din s prispevno stopnjo 0,99.

S sredstvi, ki se zbirajo po domicilu, bo potrebno zagoto-

viti sredstva za redno vzgojno varstveno dejavnost v že obstoječih oddelkih in za novi oddelki v Sodražici, sredstva za malo šolo, 80-urni program, izobraževanje varuhinj, stipendije, delovanje skupne strokovne službe, letovanje otrok, humanitarne organizacije... Iz sredstev, ki se zbirajo po sedežnem principu, pa bo potrebno zagotoviti denarne pomoči otrokom in pokrivati stroške za prehrano in varstvo otrok in družin, ki teh stroškov sami ne morejo pokrivati.

Ob sprejemanju finančnega plana skupnosti otroškega varstva za leto 1983 bo zato potrebna široka razprava v delegacijah in skupščini o tem, koliko sredstev bomo namenili za posamezni program, tako da bodo programi usklajeni s potrebami združenega dela in delovnih ljudi in s splošnimi družbenimi potrebami in smotri na tem področju, vse s ciljem, da zagotovimo bolj enake možnosti za skladen družbeni, osebnostni in telesni razvoj čim večjemu številu predšolskih otrok in tako prispevamo tudi k produktivnejšemu jdetu staršev v združenem delu.

- Marica Golija, predsednica skupščina socialnega varstva

ZDRUŽENE NALOGE PETIH SIS

Zaostreni gospodarski pogoji v letu 1983 bodo imeli svoj vpliv tudi na delo Občinske skupnosti socialnega varstva Ribnica. Delo in načrtovanje sta prilagojena finančnim možnostim ustanoviteljic in resolucijskim izhodiščem. Z zaostrovanjem pogojev gospodarjenja se realno zmanjšujejo sredstva za skupno porabo. Navada je, da družba več daje v časih ugodnih gospodarskih razmer, vse manj pa v času, ko se gospodarske razmere slabšajo. Taka usmeritev je za krajši čas sicer možna, je pa v logičnem nasprotju z namenom, zaradi katerega je določena samoupravna interesna skupnost ustanovljena. Drugače povedano: najmanj sredstev je potrebno nameniti za socialno varstvene pomoči ali pa aktivnosti tedaj, ko gospodarstvo in s tem delavci doživljajo dobre čase, vse več sredstev, več skrbi in aktivnosti pa je treba izvajati pri socialnem varstvu tedaj, ko se gospodarske razmere in s tem razmere delavcev poslabšujejo. Le na ta način družba lahko preprečuje nastajanje socialnih in tudi političnih problemov. V razreševanju tega vprašanja bi bilo priporočljivo, da se aktivneje vključita SZDL in sindikat.

Občinska skupnost socialnega varstva Ribnica bo v letu 1983 usmerila vsa svoja prizadevanja v oblikovanje, usklajevanje in spremljanje uresničevanja politike na področju socialnega varstva in v usklajevanje programov dela na posameznih področjih socialnega varstva. Aktivnosti so predvidene z delovnim načrtom. Po osnutku finančnega načrta znaša vrednost celotnega programa 291.000.— din.

Finančni načrt je usklajen s porastom za skupno porabo in s tem z resolucijskimi izhodišči, ne daje pa možnosti za povečan obseg dela v morebitnih vse težjih pogojih gospodarjenja in življenja.

Skupnost socialnega varstva Ribnica je skupnost, ki je bila izmed vseh skupnosti s področja družbenih dejavnosti najpoznejše ustanovljena. Precejšnjemu številu občanov še vedno ni znana vsebina dela te skupnosti. Mnogi to skupnost izenačujejo s skupnostjo

Socialnega skrbstva. Tudi glede financiranja skupnosti ni jasnih predstav. To so problemi Občinske skupnosti socialnega varstva, ki jih je dobro čim prej rešiti.

Občinsko skupnost socialnega varstva Ribnica je ustanovilo pet samoupravnih interesnih skupnosti in sicer:

- Občinska skupnost socialnega skrbstva Ribnica,
- Občinska skupnost otroškega varstva Ribnica,
- Občinska skupnost za zaposlovanja Ribnica,
- Skupnost invalidsko pokojninskega zavarovanja v Sloveniji — enota v Ribnici in
- Samoupravna stanovanjska skupnost Ribnica.

To, da so navedene skupnosti ustanoviteljice Občinske skupnosti socialnega varstva, pa ne pomeni, da so v njej združene ali da bi bile v podrejenem položaj. Ustanoviteljice so povsem samostojne, Občinska skupnost socialnega varstva je le skupno mesto, v katerem usklajujejo:

- svoje programe dela s področja socialnega varstva,
- socialno varstvene elemente za samoupravne sporazume o temeljnih planov,
- osnove in merila za socialno varstvene pravice.

Vsaka ustanoviteljica skrbi za delo na svojem področju, v skupnosti socialnega varstva pa se vsa področja usklajujejo.

Financiranje Občinske skupnosti socialnega varstva ni enako financiranju ustanoviteljic. Tem zagotavljajo finančna sredstva delovni ljudje s prispevki iz bruto OD ali iz dohodka. Občinska skupnost socialnega varstva ne pridobiva prihodkov na ta način, pač pa ji sredstva zagotavljajo ustanoviteljice po Samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev.

Občinska skupnost socialnega varstva Ribnica je kot povezovalka in usklajevalka programov neobhodno potrebna skupnost, ki lahko ob uspešnem delovanju pripomore k uspešnejšemu delovanju ustanoviteljic.

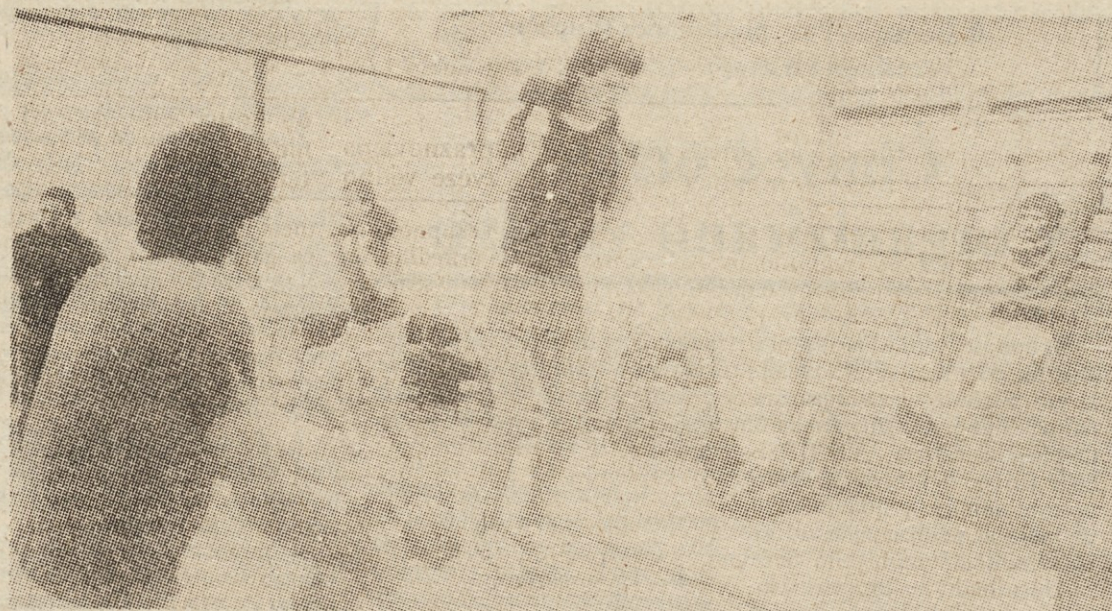
Predsednik skupščine Marica Golija

● David Tuzović,
predsednik
skupščine
telesnokulturne
skupnosti

NAJVEČ DENARNIH TEŽAV

V letu 1983 se bo Telesnokulturna skupnost soočala še z večjimi težavami kot v preteklih letih. Še vedno nas obremenjujejo krediti, ki smo jih potrebovali za izgradnjo športnega centra. Veliko pomoči in razumevanja dobimo s strani delovnih organizacij v Ribnici, ki na osnovi družbenega dogovora prispevajo določeno višino sredstev za odplačilo kreditov.

Poleg tega problema, ki je v bistvu najpomembnejši, pa imamo tudi težave pri vzdrževanju objektov. Sredstva v finančnem načrtu Telesnokulturne skupnosti ne zadoščajo za pokrivanje vseh potreb. Če bi hoteli pokriti stroške vzdrževanja, amortizacije in pokrivanje osebnih dohodkov na Upravi telesnokulturnih objektov, bi bila s tem izčrpana vsa predvidena sredstva, tako da bi za samo športno dejavnost ostalo izredno malo.

V programu za leto 1983 smo v telesnokulturni skupnosti predvideli sredstva za odplačilo anuitet, za osebne dohodke zaposlenih UTKO, stroške strokovne službe. Na področju športne dejavnosti imamo zapo-

slenega poklicnega trenerja rokmeta, predvidevamo pa še nagrajevanje nekaterih vaditeljev za rokomet, namizni tenis, atletiko in splošno rekreacijo. Del finančnih sredstev je namenjen za posamezne športne klube

oziroma Partizane v krajevnih skupnostih. V letu 1983 bo skupnost razpolagala s 5.755.000.— din. Tu so tudi sredstva za republiško skupnost v višini 537.000.— din. Skupna prispevna stopnja znaša 0,49 %.

● Rudi Zajc, predsednik skupščine raziskovalne skupnosti

PREMALO ZNANA SKUPNOST

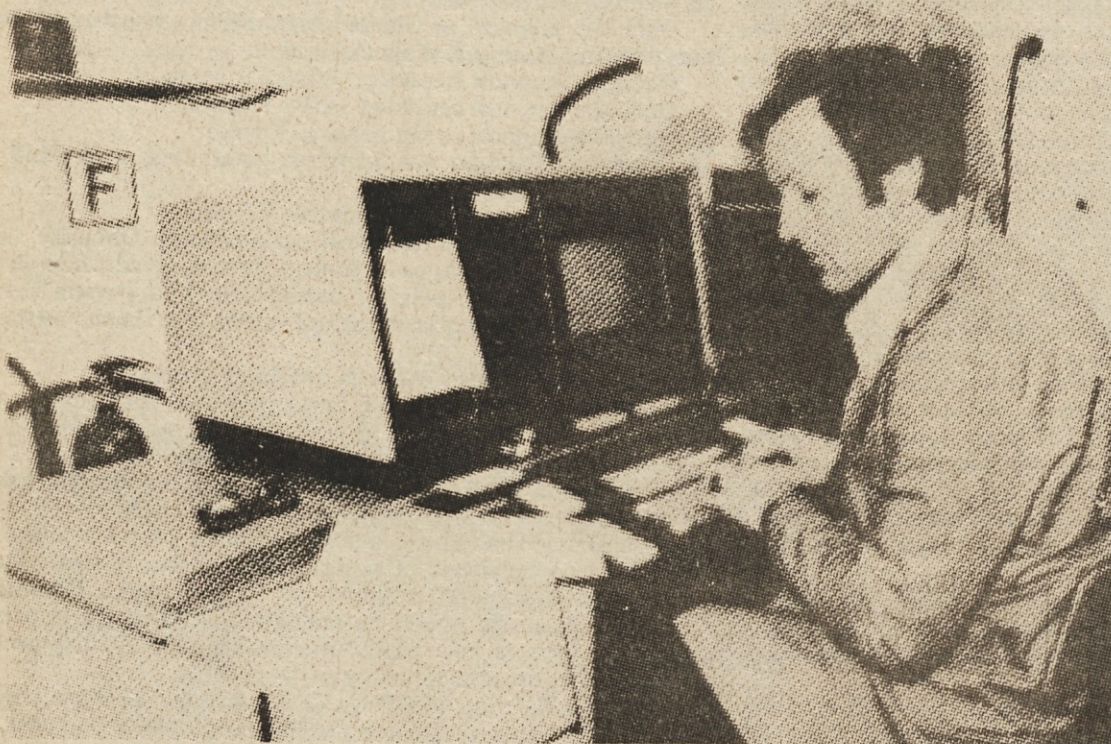
V naši občini je Raziskovalna skupnost šele na začetku razvoja. V preteklem letu smo nekaj sredstev namenili osnovnim

šolam za razvoj in delovanje interesnih dejavnosti.

Za leto 1983 pripravljamo program, da bi skupaj z orga-

nizacijami združenega dela sodelovali pri izboljšavah procesov dela. Naš namen je predvsem sodelovati z razvojnimi oddelki v delovnih organizacijah in njihove izboljšave spodbujati in nagrajevati. Če bodo organizacije združenega dela pokazale interes do skupnega sodelovanja z Raziskovalno skupnostjo, bodo sredstva porabljena le v te namene, ker so za razvoj dejavnosti organizacij združenega dela tudi namenjena.

Finančni plan Raziskovalne skupnosti Ribnica v letu 1983 znaša 368.000.— dinarjev.

LETOŠNJA PRAZNOVANJA

Jelenov žleb, Grčarice, 40-letnica AVNOJ

Koordinacijski odbor za proslave in praznovanja pri občinski konferenci socialistične zveze vedno

ob koncu leta pripravi načrt praznovanj za naslednje leto ter določi obseg posameznega praznovanja ter osnovne organizatorje in nosilce.

Leto 1982 je bilo v Ribnici in v vseh krajevnih skupnostih v občini izredno razgibano in bogato najrazličnejših prireditev ter proslav. Te so bile v večini primerov namenjene predvsem praznovanju visokega jubileja Ribnice, njeni 900-letnici. Letos bomo po številu in obsegu praznovanj precej skromnejši, vendar je koordinacijski odbor za proslave že v novembru opredelil osnovna izhodišča za organiziranje praznovanj.

V prvi vrsti je treba omeniti letošnje praznovanje 40-letnice 2. zasedanja AVNOJ, ki predstavlja temelj naše današnje družbeno politične in družbeno ekonomske ureditve. Čeprav je obletnica Avnoja šele konec novembra, ne kaže zreducirati tega zgolj na priložnostno proslavo ob dnevu republike; Avnojsko izročilo naj bi bilo temeljno idejno izhodišče številnih drugih prireditev skozi vse leto, bilo naj bi celoletno družbeno politično in kulturno gibalno v vseh sredinah.

Drugi dve pomembni obletnici, ki po svojem pomenu in revolucionarnem, borbenem izročilu daleč presegata naše občinske meje, sta štiridesetletnica zmage partizanskih brigad v Jelenovem žlebu 26. marca 1943 in prav tako štiridesetletnica zmage enot 14. divizije nad plavo gardo v Grčaricah septembra istega leta.

Lansko leto smo praznovanja 900-letnice Ribnice pričeli z občinskim praznikom 26. marca, s slavnostno sejo, odkritjem spomenika zmage in revolucije in drugimi prireditvami. Celoletno kulturno gibanje ob jubileju naj bi se uradno zaključilo z letošnjim občinskim praznikom, katerega osrednja prireditev bo v Loškem potoku, in sicer z izidom Kronike, revije slovenskega zgodovinskega društva, posvečene v celoti 900-letnici Ribnice. S tem pa se bo že pričelo tudi praznovanje Avnojskega leta, 40-letnice 2. zasedanja Avnoj v Jajcu. Program prireditev ob tokra-

tnem občinskem prazniku je v grobem že pripravljen, pripravljala pa ga poseben skupščinski odbor. Med drugim v tej številki Rešeta že lahko zasledimo razpis pohoda po poteh partizanskih brigad v Jelenov žleb in razpis letošnjih občinskih priznanj in nagrad.

Obletnica zloma plave garde v Grčaricah 10. septembra 1943. leta je osnova krajevnega praznika KS Dolenja vas. Vsako pomembnejšo obletnico tega za razvoj slovenskega osvobodilnega gibanja izredno pomembnega dohodka v krajevni skupnosti dostojno proslavijo. Pred desetimi leti je bil na veliki proslavi v Grčaricah podeljen domicil aktivistom OF Barje-Kolpa, pričela pa se je tudi izgradnja lokalnega vodovoda, pred petimi leti je bil tu zbor Šerčerjeve brigade in odkrit spomenik njeni borbi in zmagi, temeljito pa se bo treba pripraviti tudi letos na 40-letnico. Vsekakor jubilej presega krajevne okvire in moči in bo potrebno stvar pripraviti v širšem obsegu.

Razen tega obsega koledar prireditev tudi vse pomembnejše spominske datume: slovenski kulturni praznik 8. februar, dan žena 8. marca, Kurirčkov pošto in Štafeto mladosti, dan OF 27. aprila, 1. maj, dan državne varnosti 13. maj, 21. junij praznik civilne zaštite, dan samoupravljalcev 27. junija, borčevska praznika 4. in 22. julija, dan pionirjev 29. septembra, dan mrtvih 1. novembra ter dan JLA 22. decembra, kakor tudi praznike krajevnih skupnosti – 5. maja v Ribnici, 25. maja v Sodražici, 31. julija v Loškem potoku in 10. septembra v Dolenji vasi. Predlog oziroma koledar proslav in prireditev so prejeli vsi nosilci in organizatorji – družbeno politične organizacije, krajevne skupnosti, interesne skupnosti, šole itd. Na njih je, da bo praznovanje in praznovanje kvalitetno in z ustrezno vsebino.

F. G.

PRIPRAVLJAMO SE NA DAN ŽENA

Dramska skupina KUD France Zbašnik iz Dolenje vasi se skupaj s šolo in drugimi društvenimi sekcijami že pripravlja na praznovanje dneva žena. Posebej za ta praznik študirajo krajšo enodejanko – komedijo Podlaga zakonske sreče. V programu ob prazniku žena bodo sodelovali še pevci, folklor in učenci domače šole.

Pevski zbor Lončar pa v marcu pripravlja svoj jubilejni koncert ob tridesetletnici uspešnega delovanja. Zbor je sicer praznoval jubilej že v lanskem letu, vendar bo jubilejna predstavitev z novim programom z rahlo zamudo, tudi zato, ker lansko leto ob številnih prireditvah in veliki angažiranosti zbora na jubilej niti ni bilo časa misliti.

F. G.

RIBNIŠKA DOLINA Z LONČARSKEGA KONCA – Na področju Dolenje vasi je zasebna stanovanjska gradnja izredno razgibana. V zadnjih nekaj letih je bilo preko zemljiške kmetijske skupnosti in v sodelovanju s komunalno skupnostjo pripravljenih precej gradbenih parcel – Kostevc in Humeč. Prav Humeč je postal v dveh letih privlačen in bo kmalu pozidan do polovice. Na sliki – pogled na Dolenjo vas in Prigorico, v ospredju Humeč.

NISO ŠE IZKORIŠČENE VSE MOŽNOSTI

Smo v 3. letu srednjeročnega planskega obdobja in vse bolj ugotavljamo, da ne izpolnjujemo sprejetih planskih obvez, ki smo si jih zastavili na področju kmetijske proizvodnje. Predvideli smo, da bo proizvodnja rasla s 3-4% letno stopnjo, ugotavljamo pa, da le-ta stagnira oz. celo upada. Vzroki za to so več ali manj dobro znani, čeprav le-ti niso vedno in samo v neprimerni ceni, temveč tudi v prepočasni intenzifikaciji, ki je vse preveč vidimo le skozi nabavljanje mehanizacije in vse premalo skozi druge cenejše oz. učinkovitejše tehnološke ukrepe. Nenazadnje lahko med vzroke za stagnacijo kmetijske proizvodnje prištevamo tudi prepočasno uvajanje kmetijske zakonodaje v prakso.

Kljub vsemu smo le dosegli določene rezultate, saj smo v preteklem letu ponudili tržišču 3,8 milj. litrov mleka, 157 glav mlade plemenske živine in 358 ton govejega mesa v živem. Proizvodnja mesa je večja najmanj za 50%, vendar je šla v potrošnjo mimo Kmetijske zadrage.

Navedeni so le tržni viški glavnih kmetijskih proizvodov, kar velja tudi za plan tržne proizvodnje v letu 1983, ki je naslednji: 4,2 milj. litrov mleka, 185 glav mlade plemenske živine in 410 ton govedine v živem. To je precejšnje povečanje, vendar ob vložitvi maksimalnih naporov organizatorja proizvodnje s svojimi strokovnimi službami, neposrednega proizvajalca — kmeta in ob kolikor toliko normalnih tržnih in predelovalnih razmerah dosegljiv. Skrajni čas je že, da se vsi zavedamo resnosti položaja, v katerem smo in damo kmetijstvu prvo mesto in podporo tudi v praksi, ker le močno kmetijstvo je sposobno premagovati in uresničevati stabilizacijo ter kot takšno prispevati k ugodnejši zunanjetrgovinski bilanci in se vključiti v mednarodno trgovino.

Poleg popravka cen kmetijskih proizvodov, ki jih pričakujemo v prvih letošnjih mesecih, bodo priznane kmetijski proizvodnji tudi razne oblike stimulacij in premij, o katerih prav te dni potekajo razprave v pristojnih organih.

Predlaga se naslednje:

- Regres v višini 30% na osnovno ceno za mineralna gnojila v količini 160 kg/1000 lit oddanega mleka za proizvajalce nad 7500 lit letne proizvodnje in 1200 kg gnojila na 1000 kg mladega pitanega goveda.
- Premija za povečanje staleža krav molznic 10.000 oz. 12.000 din na kravo, v razpravi je tudi predlog premiranja telic, namenjenih obnovi osnovne črede.
- Premija za mleko 0,50 din/lit v ravninskem predelu in 1.00 din/l v hribovskem področju.
- Regres za nabavo semenske koruze za pridelovanje silaže in zrnja 1/3 od cene.
- SIS za pospeševanje kmetijstva v Ribnici prispeva za graditev silosov 100 oz. 150 din/m³ silosne prostornine.
- Za zavarovanje krav in pl. telic 530 din/glavo poleg tega, da še KZ 150 din/glavo, za zavarovanje konj prispeva SIS 1.500 din, za zavarovanje žrebetnih kobil pa 3.000 din/glavo.

Poleg živinorejske proizvodnje imamo po republiški razporeditvi zadolžitev tudi za tržno poljedelsko proizvodnjo in sicer 35 ha krompirja in 40 ha pšenice. Pogoji pridelovanja krompirja bodo znani še pred pomladansko setvijo, medtem ko so pogoji pridelovanja pšenice naslednji:

- regres za seme 8.00 din/kg (v občini Ribnica je seme brezplačno),
- regres za mineralna gnojila 1.00 din/kg (v občini Ribnica dobi proizvajalec 500 kg/ha gnojila brezplačno).
- menjava pšenice za koruzo v količinskem razmerju 1:1 in v vrednostnem razmerju 1:1.3 v korist pšenice,
- nabava otrobov po dnevni ceni v količini 20% od dodane količine pšenice.

Za uveljavitev naslednjih ugodnosti mora proizvajalec imeti s KZ Ribnica sklenjeno pogodbo o proizvodnji pšenice, na 1 ha pa mora oddati 2.000 kg pšeničnega zrnja plus za vsak kg regresiranega semena še 2 kg pšenice.

Žal pa naši kmetje ne pristopajo k sklepanju pogodb kljub boljšim pogojem kot na ostalih področjih. Zadnji čas je, da nadoknadimo zamujeno s setvijo jarin in sklenitvijo pogodb do konca februarja 1983.

sicer je vprašljiva oskrba z zaščitnimi sredstvi (proti plevelu, rast. bolezni in rastlinskim škodljivcem) tudi za ostalo netržno proizvodnjo.

Oskrba z repromaterialom je do neke mere zagotovljena z izjemo zaščitnih sredstev, nekaterih rezervnih delov, rudninskimi dodatki in vitamini. Zavedati pa se je potrebno, da se KZ zavezuje oskrbovati z zadostnimi količinami reprodukcijskega materiala le pogodbeno tržno proizvodnjo, kar velja tudi za oskrbo s tekočimi gorivi kot celota in po znižani ceni.

Z ozirom na proizvodnjo pripada proizvajalcem naslednja količina goriva:

— žito	1 tona	85 lit D-2
— koruza	1 tona	80 lit D-2
— krompir	1 tona	40 lit D-2
— pitanci	1 tona	280 lit D-2
— ml. živina	1 tona	380 lit D-2
— mleko	1000 lit	60 lit D-2
— spravilo lesa	100 m ³	15 lit D-2
— posek lesa	10 m ³	5 lit bencina

V zvezi s kreditiranjem izgradnje kmetijskih objektov in nabave kmetijske mehanizacije je potrebno omeniti, da so se kreditni pogoji v zadnjih letih precej zaostri, okvirni pogoji pa so naslednji:

- prijava za kredit mora biti v času do 31. 8. za prihodnje leto
- velikost hlevov najmanj 10 odraslih živali v ravninskem predelu in 6 v hribovskem predelu
- obremeniti 1 ha kmetijskih površin z 1,5 — 2,0 glavami odraslega goveda
- proizvodnja mleka 2.800—3.000 lit letno na kravo ter dnevni prirast pitancev 0,5 — 0,8 kg/dan
- obresti so drseče in za letošnje leto veljajo za gradnjo 40% od splošne obrestne mere, za mehanizacijo pa 60%
- kreditira se nabava prvega oz. prvega ustreznega traktorja na kmetiji
- stroji za spravilo krme
- večje traktorje, stroje za osnovno obdelavo zemlje, večje trosilce gnojila in gnojil, nakladače, silokombajne in podobno je možno kreditirati samo z nabavo v okviru strojnih skupnosti
- odplačilna doba kreditov za gradnjo je 8-10 let, za mehanizacijo pa 5 let.

Za vse prosilce kreditov za leto 1983 predvidevamo, da bodo krediti od strani LB odobreni v mesecu marcu pod pogojem kreditne sposobnosti kmetije seveda.

Mirko Pirc dipl. ing. agr.

V skladu z določili 1. člena Pravilnika o podeljevanju priznanj občine Ribnica

RAZPISUJE

žirija za podeljevanje priznanj občine Ribnica naslednja priznanja in nagrade:

1. Imenovanje za častnega občana
2. Plaketa 26. marec
3. Priznanje občine Ribnica
4. Urbanova nagrada.

Podeljeno bo več priznanj in nagrad. Priznanja in nagrade so namenjene posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena.

Predloge lahko posredujejo organizacije združenega dela in druge delovne in samoupravne skupnosti, družbenopolitične organizacije ter družbene organizacije in društva.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo žiriji za podeljevanje priznanj občine Ribnica pri skupščini občine Ribnica, Ribnica, Gorenjska cesta 3, najkasneje do 28. februarja 1983.

Žirija za podeljevanje priznanj občine Ribnica

● OBRAČUN DELA

Več potreb, kot možnosti

V štiriletnem mandatnem obdobju, ki se bo članom naših samoupravnih organov izteklo v začetku pri-

hodnjega leta, se je skupščina KS sestala 4-krat in obravnavala zadeve, ki jih narekuje statut. To so: pripravila

za zbor delovnih ljudi in občanov predlog sprememb in dopolnitev statuta KS, sprejema letne in večletne

Štiri leta samoprispevka

Od julija 1978 do 15. 9. 1982 so bili naslednji dohodki:

PRAZNENJE	LETO	Doh. prisp. občanov, SIS in delovnih organizacij
Saldo		
julij 1978 274.488,75		
617.992,50	1978	611.056,90
1331.272,10	1979	12.000,00
1.871.835,15	1980	182.000,00
2.239.439,90	1981	35.000,00
2.158.956,30	1982 (do 15. 9.)	501.584,35
8.219.495,95		1339.641,25
SKUPAJ DOHODKI:		
Saldo julij 1978		274.488,75
Praznenje		8.219.495,95
Občani		1.339.641,25
		9.833.625,95

Sredstva sklada samoprispevka so se porabila namensko oz. po planu. V tem času so bila porabljena sredstva za dokončanje mrljskih vežic, ureditev cest, platojev, javno razsvetljavo, popravil vodovoda, telefonske povezave. Za mrljske vežice in cesto Otavice 2.050.000,00
Za ureditev okolice vežic (zelenice, plato) 150.000,00
Za gradnjo in asfaltiranje cest 5.100.836,80

Asfaltirane so bile naslednje ceste: Hrovača—Otavice, Hrovača—Goriča vas, Sv. Rok—Sajevec, Slatnik, Nemška vas, Žlebič, Bukovica, Vodnikova ulica — v skupni izmeri cca 31.880 m². Pri rekonstrukciji cest so v veliki meri krajanje sodelovali s prostovoljnim delom, podaritvijo lesa, gramozu, prispevali dodatna finančna sredstva in odstopili zemljišča.

Za javno razsvetljavo v Trubarjevi, Prešernovi, Levstikovi, Vrtnarski ulici, Bukovici, Otavica, Nemški vasi, Sajevecu, Gor. in Dol. Lepovčah in Goriči vasi v vrednosti

247.525,65

Sofinanciranje telesnokulturnih objektov	200.000,00
Sofinanciranje ceste Sv. Rok-Sajevec	300.000,00
Za ureditev vodovoda Breže in Dol. Lazi	100.000,00
Za ureditev dovoda in platoja pri osnovni šoli	225.335,50
Za KS Velike Poljane	100.000,00
Breže, Kot	734.062,00
Intelektualne storitve (nadzor)	69.534,05
Provizije (stroški SDK)	13.304,50
Ureditev makadam. ceste Gor. Lazi	542.807,45
Skupaj izdatki	9.833.625,95

Poleg omenjenih del so krajanje sami urejali bankine, polagali kanalizacijo, izkopali jame za električne in telefonske drogeve in za obnovo vodovodnih priključkov. Prostovoljno je bilo skupaj opravljenih cca 3.100 ur in če upoštevamo, da je vrednost urnega dela 100 din, bi to skupaj znašalo 310.000,00 din.

Tako so v Kotu pomagali pri polaganju kanalizacije in ureditvi oz. obnovi vodovodnega priključka.

V Jurjevici so pomagali pri polaganju kanalizacije, ureditvi jaškov, obnovi vodovodnih priključkov...

V Brežah so izkopali jame za postavitev električnih drogov in ozemljitev, pri polaganju kanalizacije in ureditvi bankin. Dol. Lazi izkop jam za električne drogeve in ozemljitev. V Bukovici so izkopali jame za ozemljitev javne razsvetljave ter podarili zemljišča pri gradnji ceste — cca 200 m. V Nemški vasi so odstopili zemljišča pri gradnji ceste — cca 270 m ter izkopali jame za postavitev električnih drogov in ozemljitev.

V Sajevecu so odstopili zemljišča pri gradnji ceste — cca 800 m, izkopali jame za postavitev električnih drogov in ozemljitev.

V Goriči vasi so uredili makadam cesto — poljsko, izkopali jame za postavitev električnih drogov in ozemljitev in popravili most pri mlinu Čampa.

V Slatniku so pomagali pri polaganju kanalizacije v dolžini cca 210 m, v Hrovači so izkopali jame za električne drogeve in ozemljitev.

V Žlebiču so pomagali pri izkopu in zasipu kanalizacije — cca 200 m, izkopali jame za postavitev električnih drogov in ozemljitev.

V Gorenjih Lazih so pomagali pri popravilu makadam ceste v dolžini 1.500 m cca 920 ur, opravili razne prevoze, podarili les, gramoz... Sodelovali so tudi pri popravilu mostu čez potok Bič, uredili kanalizacijo (280 ur) in odstopili cca 1.500 zemlje.

Ribnica: Krajanje Majnikove, Petkove ulice, Gorenjske ceste, Gor. in Dol. Lepovč so izkopali jame za električne drogeve in ozemljitev.

Otavice: Podarili zemljišča za cesto v dolžini cca 2.900 m, izkopali jame za ozemljitev ter postavili drogeve. D.P.

delovne programe krajevne skupnosti, sprejema letni finančni načrt in zaključni račun KS, voli in odpokliče člane sveta KS in komiteja za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, imenuje člane in njihove namestnike v poravnalnem svetu, sklepa o najožje posojila za krajevno skupnost, razpravlja in predlaga svoja stališča v zvezi s poročili o delovanju interesnih skupnosti, delovnih organizacij, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, obravnava poročila o delu organov krajevne skupnosti, sklepa o razpisu referendumov, sprejema splošne akte, razpravlja o delu krajevnih družbenopolitičnih organizacij in jim nudi vso pomoč pri delu, sodeluje z občinsko skupščino v zadevah, ki jih določa statut občine, opravlja druge zadeve, za katere je pooblaščen s tem statutom in sklepi zbora delovnih ljudi in občanov.

Njen izvršilni organ svet krajevne skupnosti se je sestel 22-krat. Tako je skrbel za uresničevanje in pripravo letnega plana, srednjeročnega plana in razvojnih načrtov krajevne skupnosti, obravnaval spremembe in dopolnitve SS o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v KS ter pravilnika o knjigovodstvu. Dajal je smernice za oblikovanje obrambnega načrta krajevne skupnosti in drugih nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, razpravljal in dajal soglasja pri načrtih urbanističnih, zazidalnih, regulacijskih, razdelitvenih, spomeniško-varstvenih in drugih kulturnih dejavnosti, sklepal o poročilih delovnih teles in dajal obvezna napotila za njihovo delovanje. Reševal je vse druge zadeve, ki sodijo v pristojnost krajevne skupnosti, vsekoli pa je bila poudarjena stabilizacijska naravnost.

Svet KS je imenoval tudi stalne in občasne komisije za neposredno izvajanje nalog ter za uspešno delo na posameznih delovnih področjih kot na primer:

- komisija za gospodarstvo in komunalne zadeve,
- komisija za varstvo okolja,
- komisija za kulturo in telesno kulturo,

- komisija za vzgojo, izobraževanje, zdravstveno in socialno varstvo,

- statutarno-pravna komisija,
- komisija za oblikovanje predlogov za podelitev priznanj in odlikovanj,

- komisija za finančno-materialno poslovanje,
- kadrovska komisija,

- komisija za planiranje in programiranje.

Skupščina in svet sta imenovala tudi komite za SLO in DS.

V okviru krajevne skupnosti aktivno delujejo tudi poravnalni, potrošniški in mestni svet.

KOMISIJA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNE ZADEVE se je v preteklem mandatnem obdobju sestala 23-krat. Reševala je komunalne probleme kot so: obravnava zazidalnih načrtov, napeljava telefonov, gradnja mrljskih vežic, popravilo poti, cest, napeljava elektrike, urejanje kanalizacije, zelenic, izdajanje soglasij, ureditev smučarske vlečnice, obravnava načrta za novo avtobusno postajo. Opravljenih je bilo tudi več komunalnih ogle-dov.

(Dalje na 14. strani)

(Nadaljevanje s 13. strani)

KOMISIJA ZA VZGOJO, IZOBRANJE, ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO VARSTVO se je sestala 20-krat in obravnavala 110 zadev, ki so se nanašale na odpis prispevkov za zdravstveno zavarovanje kmetov, dodelitev družbeno-denarne pomoči, rejništva, ugotavljanje upravičenosti prejemanja otroškega dodatka in podobno.

KOMISIJA ZA OBLIKOVANJE PREDLOGOV ZA PODELITEV PRIZNANJ IN ODLIKOVANJ se je sestala 6-krat. Obravnavala je predloge za podelitev domicila, naslova častnega občana, plakete 26. marec, Urbanove nagrade, priznanja občine, srebrnega in bronastega priznanja OF in priznanja samoupravljalcev.

KOMISIJA ZA FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE se je sestala 4-krat. Naloga komisije je, da skrbi za urejeno finančno poslovanje. Vsako leto pregleda zaključni račun (inventura). Pri pripravi srednjeročnega plana je sodelovala tudi komisija za planiranje in programiranje. Načrtovali smo manjše število zahtevnejših nalog, ki terjajo daljše in temeljite priprave, udeležbo širšega kroga krajanov, večja materialna sredstva in prostovoljno delo. Take naloge so: asfaltiranje oz. rekonstrukcija cest, obnova vodovodnega omrežja, javna razsvetljava, kanalizacija in drugi komunalni objekti in naprave. Izvedba akcije NNNP, referendum za krajevni samoprispevek, nove volitve in podobno prav tako zahtevajo vključitev omenjenih dejavnikov.

KADROVSKA KOMISIJA se je sestala 28-krat in obravnavala zadeve: ocenitev delovnih mest, vrednost točke, sklenitev pogodbe o delu, izplačilo regresa za letni dopust in za družbeno prehrano ter nagrade voljenim osebam.

KOMITE ZA SLO IN DS — Delovni ljudje in občani se organizirajo, pripravljajo in usposablajo za ljudsko obrambo, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki. V enotah civilne zaštite organizirajo in vodijo akcije za reševanje, pomoč in varstvo prebivalstva in materialnih dobrin, ob naravnih in drugih nesrečah preprečujejo in odpravljajo nevarnosti. Delovni ljudje in občani sodelujejo v družbeni samozaščiti, narodni zaščiti

in teritorialni obrambi. Komite za SLO in DS se redno sestaja in skrbi za pripravo obrambnega načrta, sprejema varnostno oceno, predlaga načelnika NZ in imenuje njegove pomočnike.

PORAVNALNI SVET je obravnaval 65 zadev, od katerih je bilo sporazumno rešenih polovico, ostale pa smo odstopili v reševanje sodišču. Obravnaval je: kazniva dejanja zoper čast in dobro ime, kazniva dejanja lahke telesne poškodbe, spore majhne vrednosti, odškodnine, mejne spore in služnosti, sosedske odnose in druge spore.

POTROŠNIŠKI SVET se je sestel 5-krat. Obravnaval je odlok o obratovalnem času trgovin, prodajo kritičnih artiklov (meso, prašek, kava...), predvsem prodajo plina. Zavzemal se je za izboljšanje prekrbe in za bolj organizirano potrošnjo.

MESTNI SVET se je sestel 4-krat. Obravnaval je problem Romov, začasne in stalne prijave občanov, varstva okolja, sezone prodaje sadja, uvedbo dodatnega samoprispevka za mesto Ribnica (za 900-letnico Ribnice)...

Delo delegacije za skupščino družbenopolitične skupnosti je zadovoljivo. Delegacija se sklicuje pred vsako skupščino DPS, obravnava njeno gradivo in imenuje 10 delegatov za zasedanje skupščine. V letu 1982 je bila izvoljena nova delegacija.

Tudi delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so v novem mandatsnem obdobju aktivne.

Krajevna skupnost za svoje delovanje prejema premalo sredstev iz skupščinskega proračuna, letno okrog 90.000,00 din, boljši pa je dotok sredstev po samoupravnem sporazumu za financiranje programov krajevnih skupnosti, ki jih združuje ZD. V letu 1983 bo potekel mandat samoupravnim organom KS, zato so pred nami nove volitve. Izvoliti bo potrebno novo skupščino, svet KS in njegova delovna telesa, potrošniški ter poravnalni svet, zato morate izvoliti delegate, ki bodo zastopali vaše interese, da bodo povezovalci in usklajevalci različnih interesov.

Predsednik
skupščine KS:
Peter Jecelj

KRAJEVNA SKUPNOST RIBNICA

LETOS OBSEŽNE NALOGE

V planu krajevnih skupnosti se prvenstveno usklajujejo in usmerjajo neposredni materialni in drugi življenjski interesi delovnih ljudi, združenih na določenem področju zaradi samoupravnega zadovoljevanja njihovih socialnih, kulturnih in drugih neposrednih življenjskih interesov. V največji meri pa obravnavajo razvoj na področju urejanja naselij, varstva okolja, reševanja komunalnih in drugih infrastrukturnih problemov, družbenih dejavnosti ter ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Osnutek plana del krajevnih skupnosti Ribnica za letošnje leto je bil obravnavan na vseh zbiorih delovnih ljudi in občanov, naši skupščini in svetu krajevnih skupnosti. Ta še ni sprejet, o predlogu bomo še razpravljali. Težko je namreč planirati višino dohodka, posebno zato, ker junija 1983 preneha dotok sredstev iz krajevnega samoprispevka, zato bo potrebno razpisati novega.

Krajevni samoprispevek je pomemben vir za zadovoljevanje krajevnih potreb. Še pomembnejši je zato, ker aktivira in združuje krajanje.

Dela, ki jih je potrebno v letu 1983 urediti, bi bila:

- povečanje avtomatske telefonske centrale v Ribnici (za 400 števil),
- ureditev javne razsvetljave,
- ureditev kanalizacije v Ribnici — sofinanciranje,
- ojačanje električne napetosti v vasi Zadolje,
- urediti zajetje in rezervoar v vasi Dane,
- sofinanciranje ureditve vodovoda za vasi Jurjevica, Breže, in Dol. Lazi (Kot),
- sofinanciranje gasilnega doma v Nemški vasi,
- vzdrževanje nekategoriziranih cest in ulic,
- pluzenje,
- urejanje javnih parkov in drevoredov.

Plan moramo uskladiti tudi s temeljnimi organizacijami združenega dela, zato se moramo opredeliti, katere so temeljne skupne naloge krajevnih skupnosti.

Organizacije združenega dela se morajo aktivno vključiti v krajevno skupnost, v kateri živijo njihovi delavci. Za dober odnos KRAJEVNA SKUPNOST — ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA je potrebno izdelati konkretnejše programe dejavnosti. To so dejavnosti, ki zadevajo družino in zaposlovanje, socialna, kulturna in druga, ki omogočajo vzpostavljanje humanjših odnosov med ljudmi. To bo učinkovito le, če bodo delovali vsi samoupravni mehanizmi. Pri tem ne mislimo samo na delovanje samoupravnih organov in delegatskih povezav, temveč tudi skrb za dobrososedske odnose, družbeno in družabno življenje na območju krajevnih skupnosti. Pri sestavljanju finančnih kot delovnih načrtov krajevnih skupnosti je pomembna postavka urešničitev zunanjega videza kraja, pri samem izvajanju programa pa sta skupščina KS in svet KS glavna nosilca, saj usklajujeta delo vseh komisij v okviru krajevnih skupnosti. Tako odigrata pomembno vlogo KOMISIJA ZA SOCIALNA IN ZDRAVSTVENA VPRAŠANJA TER KOMISIJA ZA URBANIZEM IN GOSPODARSKE ZADEVE. Prva skrbi za hitro in realno posredovanje mnenj posameznim strokovnim službam (odpis prispevkov za zdravstveno zavarovanje kmetov, dodelitev družbeno-denarne pomoči, upravičenost prejemanja otroškega dodatka, dodelitev štipendij), druga pa bo skrbela za izvajanje komunalnih del.

Pri delu vseh komisij bodo sodelovali predstavniki vaških odborov, prav tako pa bomo k sodelovanju povabili družbenopolitične organizacije.

Se posebno potrebno je sodelovanje omenjenih dejavnikov v naslednjih komisijah: — za programiranje in planiranje,

- za varstvo okolja,
- za finančno in materialno poslovanje,
- za priznanja in odlikovanja,
- za proslave,
- za telesno kulturo in rekreacijo,
- za kulturo in prosveto,
- za pogrebne svečanosti,
- za socialna in zdravstvena vprašanja,
- za urbanizem in gospodarske zadeve.

Vedno večji je problem izboljšanja pitne vode v sami Ribnici, zato bo krajevna skupnost Ribnica dala pobudo Hidrovodu za rešitev tega problema.

Letos so pred nami pomembne naloge, ki jih bomo skušali s pomočjo vseh krajanov uspešno rešiti.

Danica Polović

KRAJEVNA SKUPNOST VEĹIKE POLJANE

NOVI ORGANI

Na minulem zboru delovnih ljudi in občanov in nato na 1. razširjeni seji sveta KS so bili izvoljeni novi organi v naši krajevni skupnosti.

Žal moram poudariti, da je bilo kljub res slabemu vremenu na zboru občanov premalo ljudi. Verjetno je zbor občanov pa le mesto, kjer se da pogovoriti o preteklem obdobju, novih nalogah in željah krajanov.

Upajmo, da bodo novo izvoljeni organi razgibali dejavnosti v naši krajevni skupnosti. Res je, da nas je malo, toda to še ne pomeni, da imamo tudi malo potreb. Že samo raztresenost našega terena zahteva dobro komunalno povezanost, telefone, elektriko, tudi vode še ni povsod.

Imeti moramo delovno gasilsko društvo za preventivno delovanje, delovno turistično društvo, delovno mladino, delovne ostale organizacije. Vse to zaradi nas samih iz krajevne skupnosti, za naše zanamce.

Žal je denarja za vse naše potrebe vedno manj, zato pa moramo ohranjati to kar imamo, s skupnimi akcijami oplemeniti dinar, ki ga bomo dobili, saj bomo le tako realizirali naše cilje.

NOVI ORGANI IN NJIH ČLANI SO:

Predsednik zbora občanov: Zakrajšek Alojzija.

Svet KS: Šilc Franc — predsednik, Pirnat Anton — tajnik, Mate Janez — blagajnik, Rigler Metod, Škulj Alojz, Prijatelj Marko, Campa Franc, Strnad Anton — namestnik predsednika, Prijatelj Jože.

Svet potrošnikov: Prijatelj Franc — predsednik, Andolšek Ciril, Petrič Franc, Prijatelj Janez, Peterlin Janez, Bavdek Vinko.

Poravnalni svet: Marolt Jože — predsednik, Hočvar Franc — namestnik, Juvančič Janez — član, Andolšek Draga — nam. člana, Campa Anica — član, Levstek Franc — nam. člana.

Odgovorni za komunalno dejavnost: Strnad Anton — Vel. Poljane, Marolt Jože — Gor. Podpoljane, Novak Jože — Bukovec, Prijatelj Jože — Ortnek, Marolt Jože — Dol. Podpoljane.

Komisija za socialno varstvo: dr. Andolšek Ladislav — vodja, Peterlin Anica, Fister Alojzija, Juvančič Alojzija, Levstek Cilka.

FRANC ŠILC

KRAJEVNA SKUPNOST SODRAŽICA

● JOŽE KOŠMRLJ, PREDSEDNIK SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI

LE Z LASTNIMI NAPORI

Na eni prvih sej bo krajevna skupnost Sodražica sprejela plan za leto 1983. Glede na majhen dotok sredstev in velike potrebe je planiranje izredno težko, ker so vse planske postavke zahtevne in presegajo finančne možnosti krajevne skupnosti.

Tako predstavlja enega velikih problemov ureditev cest v naseljih Vinice in Zapotok, kar je bilo planirano že v letu 1982 in v prejšnjih letih, realizacija pa je bila le delna. Neurejenost cest v teh naseljih predstavlja že tak problem, ko niti normalna zimska oskrba ni več možna. Dejstvo je, da sama krajevna skupnost ne bo kos temu in pričakujemo največjo mero sodelovanja predvsem Samoupravne komunalne skupnosti Ribnica. Ocenjujemo, da je tudi osveščenost krajanov prišla do te mere, da so pripravljeni sodelovati s prostovoljnim delom, brezplačnim odstopom zemljišč in dodatnim samoprispevkom, zavedajoč se, da je edino tako lahko doseči zastavljene cilje.

Podobnih problemov predvsem v komunalni infrastrukturi je še več, tako cesta skozi Podklanec, cesta proti Lipovšči, cesta proti Svetemu Gregorju in še več drugih manjših povezovalnih cest. Tudi republiška cesta skozi Sodražico je potrebna temeljite sanacije. V letu 1982 smo s sodelovanjem OZD in samoupravne komunalne skupnosti uredili trg v Sodražici in cesto do transformatorja v vrednosti preko 230 starih milijonov din. Uredili smo tudi spominski park maršala Tita v centru Sodražice in nekaj drugih manjših parkov ob sodelovanju ZD Sodražica, osnovne šole in Turističnega društva Sodražica.

Veliko je dosegla krajevna skupnost ob sodelovanju širše družbene skupnosti z ureditvijo zbiralnikov levega in desnega brega kanalizacije v Sodražici s čistilno napravo. Vrednost teh del je blizu 2 milijardi starih din, od tega udeležba krajevne skupnosti okrog 400 milijonov starih din. Največkrat se premalo zavedamo, kako velika je ta vrednost za krajevno skupnost in koliko kilometrov cest bi bilo s tem denarjem urejenih. Premalo največkrat cenimo tudi to, kako pomemben je ta korak za varstvo narave in okolja, predvsem niže ležečih krajev. V letošnjem letu predvidevamo, da bo začela kanalizacija s čistilno napravo funkcionirati.

V lanskem letu smo pričeli z organiziranim odvozom smeti in odpadkov v naselju Sodražica, odkupuje pa jih tudi Dinos-Kočevje. V drugih naseljih pa je oziroma še bo urejen kontejnerski način odvažanja smeti.

Osnovni problem na področju družbenih dejavnosti v naši krajevni skupnosti je otroško varstvo. Kapacitete sedanjega vrtca, ki gostuje v kletnih prostorih osnovne šole Sodražica, so premajhne, pogoji pa sanitarno izredno oporečni za tovrstno dejavnost.

Takoj, ko bodo za to zakonske in druge možnosti, je potrebno iti v občinskem merilu in ob prizadevanju vseh v gradnjo otroškega vrtca v Sodražici, kot je določeno tudi v srednjeročnem planu.

Tudi na področju urbanizacije ves čas prihaja do določenih zastojev, katerih vzrok je iskati delno v urbanističnem načrtu, delno pri počasnem odkupovanju zemljišč. Trenutno je v izdelavi urbanistični načrt, katerega novelacija predvideva umik vseh građenj s kmetijskih površin. Za zasebno gradnjo bo obdelano področje »Hoste« in »Zavodek«. Pričakujemo, da bo po uveljavitvi novega zidalnega načrta opravljen kompleksen odkup zemljišč, kar edino bo rodilo željene rezultate.

Lahko rečemo, da je sodelovanje z OZD dobro. Pogrešamo več medsebojnega sodelovanja delegacij pri usklajevanju raznih stališč in predlogov za nastopanje v skupščinah.

Tudi z nekaterimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi kot so Samoupravna komunalna skupnost, socialno skrbstvo in nekatere druge, sodelujemo dobro, sodelovanje z interesnimi skupnostmi kot so telesna kultura, kultura, zdravstveno varstvo, otroško varstvo in drugimi pa je slabše. Verjetno je vzrok temu tudi premajhna aktivnost posameznih delegacij in zadrževanje povratnih informacij, ki naj bi preko delegatov prišle v bazo.

V veliko pomoč pri delu krajevne skupnosti so vaški odbori. S skoro vsemi sodelujemo dobro.

Krajevna skupnost postaja čedalje bolj temeljni faktor in nosilec raznih nalog. Vzporedno s tem pa ugotavljamo, da nima materialne osnove za svojo funkcionalno dejavnost. Samoupravni sporazum, ki je bil sprejet v začetku tega planskega obdobja in ki naj bi zagotavljal sredstva za to, tega ne zagotavlja v celoti. Letošnja realizacija teh sredstev po planu, je le 60%, zato smatramo, da se bo potrebno o teh problemih, ki niso specifični samo za krajevno skupnost Sodražica, dogovoriti v občinskem merilu.

Dejstvo je, da se je potrebno zavedati tega, da je posebno sedaj v času gospodarske stabilizacije vsak uspeh odvisen od nas samih, od našega dela, sodelovanja in povežovanja ter zaupanja, kajti le če se bomo tega zavedali, bomo dosegali željene rezultate.

Večina naših krajanov je že večkrat dokazala, da jim lahko zaupamo in na tem zaupanju gradimo naše nadaljnje delo.

V skladu z določili 4. in 7. člena pravilnika o podeljevanju priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda in o delu žirije RAZPISUJE žirija za podeljevanje priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda občinske konference SZDL Ribnica

10 SREBRNIH PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1983

Priznanje OF je namenjeno posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnega pomena pri razvoju socialistične samoupravne družbe, zlasti:

- pri uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh ravneh,
- za dosežke pri uveljavljanju in krepitvi ter razvoju SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- pri uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju življenja in dela ter v družbi na sploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in pri uveljavljanju in razvijanju temeljnih samoupravnih skupnosti.

Predlog lahko oblikujejo krajevne konference SZDL, krajevne skupnosti, delovne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij krajevnega in občinskega nivoja ter družbene organizacije in društva.

Predloge z obrazložitvijo in utemeljitvijo naj predlagatelji posredujejo žiriji za podeljevanje priznanj OF pri OK SZDL Ribnica najkasneje do 28. februarja 1983. Kasnejših predlogov ne bo upoštevala.

Žirija za podeljevanje priznanj OF pri OK SZDL Ribnica

Priznanja občine Ribnica

Kot vsako leto bo tudi letos skupščina občine Ribnica na slavnostni seji v počastitev občinskega praznika — 26. marca na predlog žirije podelila več občinskih priznanj in nagrad zaslužnim posameznikom, organizacijam in skupnostim.

Občinska priznanja se podeljujejo zaslužnim občanom ter drugim zaslužnim osebam in organizacijam za posebne uspehe v prizadevanjih za gospodarski, obrambni, kulturni, športni, samoupravni in politični razvoj ter družbeni napredek občine.

Za častnega občana je lahko imenovana oseba, ki ima posebne zasluge za napredek in razvoj ožje pa tudi širše družbenopolitične skupnosti.

Plaketa 26. marec se podeljuje posameznikom ter organizacijam in skupnostim za pomembne dosežke in aktivnosti na področju razvoja SLO in družbene samozaščite ter vsem tistim, ki s svojim delom in aktivnostjo ohranjajo tradicije naše revolucije.

Urbanova nagrada se podeljuje posameznikom ter organizacijam in skupnostim za pomembne dosežke na kulturnem in športnem področju.

Priznanje občine se podeljuje posameznikom ter organizacijam in skupnostim za pomembne dosežke na gospodarskem in ostalih področjih.

Zirija
za podeljevanje priznanj
občine Ribnica

● OBRAČUN SINDIKALNEGA DELA

ŠIROK SEZNAM ODGOVORNIH NALOG

V teh dneh se vrstijo letni članski sestanki v osnovnih organizacijah zveze sindikatov. Na njih ocenjujejo svoje delo in sprejemajo usmeritve za bodoče delo.

V vseh delovnih organizacijah in delovnih skupnostih se zavedajo, da bo letošnje leto spričo zaostrenih gospodarskih razmer in težjih pogojev gospodarjenja izredno težko. Besede, ki smo jih slišali na nekaterih sestankih: »važno je, da bomo preživeli«, niso fraza temveč kruta resnica.

Sindikalna kongresa, 10. kongres ZSS in 9. kongres ZSJ, sta naložila sindikatom velike obveznosti. Te pa se začno uresničevati v osnovnih organizacijah ZS. Tega se v naših sindikatih dobro zavedajo.

Mnogo je stvari, s katerimi so se in se bodo ukvarjali v sindikatih. Na prvo mesto moramo vsekakor uvrstiti stabilizacijska prizadevanja za boljše gospodarjenje, delovno disciplino, večjo produktivnost, dobre medsebojne odnose, urejenost zdravstvenega varstva in varstva pri delu, prehrano med delom, delovanje delegacij, nagrajevanje po delu in rezultatih dela. Nadalje planiranje, samoupravljanje in njegov razvoj, ljudski odpor in družbena samozaščita, sprotno spremljanje poslovnih rezultatov in vrsto drugih stvari, s katerimi se ubadajo v sindikatih.

Prav sedaj je trenutno najpomembnejša akcija temeljita obravnava zaključnih računov za leto 1982. Letos so uvedene nekatere novosti, tako da se do 31. januarja obravnava predhodni poslovni rezultati, v drugi fazi v mesecu februarju pa bo razprava in sprejem zaključnih računov, kakor tudi sprejem planov za leto 1983. Usmeritve so jasne: več in bolje delati ter čimveč izvažati, zlasti na konvertibilno tržišče za nujno potrebne devize. Za ta prizadevanja se morajo v prvi vrsti boriti prav sindikati.

Obveščanje je pomembna dejavnost sindikatov. Zato je na članskih sestankih tudi o tem tekla beseda. Ugotavljamo, da je bil pri obveščanju delavcev narejen korak naprej. Ponekod so se uveljavile sindikalne skupine, drugod imajo več pisanih informacij (zlasti v RIKO). Kljub temu pa bo treba še marsikaj narediti, da bodo delavci o vsem pravočasno informirani.

Glede delovanja delegacij ne moremo biti preveč zadovoljni. Zdi se, da so delegacije preveč prepuščene samim sebi in prav tu bi se morali sindikati bolj angažirati.

Tesneje bi morali sodelovati tudi s krajevnimi skupnostmi, saj je mnogo stvari, katere so nam skupne in terjajo skupne rešitve. Počitnikovanje je skoraj za večino naših delavcev urejeno, zato se iz leta v leto večja število delovnih ljudi, ki prežive del letnega dopusta ob morju v počitniških domovih ali kamp prikolih.

Sindikati v delovnih organizacijah skrbijo za podružbljanje splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. V številnih osnovnih organizacijah ZS se tega zavedajo z vso odgovornostjo. Tudi vključevanje OO ZS v lansko akcijo NNNP-82 je bilo uspešno.

Uspešnost dela v sindikalni organizaciji je v veliki meri odvisna od aktivnosti izvršnega odbora in še posebej njegovega predsednika. Na letnem članskem sestanku je možno zamenjati neaktivne člane IO OO ZS pa tudi predsednika.

V bodoče bodo morali v osnovnih organizacijah posvetiti večjo pozornost organiziranju sindikatov in njihovo delo prilagoditi statutarnim spremembam, ki so bile sprejete na 10. kongresu ZSS.

Na letnih sestankih sprejemajo programska izhodišča za delovanje osnovne organizacije zveze sindikatov v letu 1983. Programska izhodišča poleg obvezujočih kongresnih usmeritev in sprejetih stališč in sklepov 1., 2. in 3. konference ZSS izhajajo tudi iz konkretnih nalog in zadolžitve osnovne organizacije ZS. Tako govore ta programska izhodišča, da je temeljna obveznost vseh zaposlenih prizadevanje in povečanje storilnosti na vseh delovnih področjih, za čimbolj gospodarno trošenje materialnih in finančnih sredstev, za boljše izkoriščenost delovnega časa, za primerno delovno disciplino in disciplino ob delu. Nadalje krepitev delovanja samoupravnih organov in pomoč pri delu delegacij za samoupravne interesne skupnosti. Objektivno in sprotno obveščanje in informiranje vseh zaposlenih v delovni organizaciji mora biti stalna obvezujoča naloga tako sindikata kot ostalih družbenopolitičnih in samoupravnih dejavnikov v delovnih organizacijah. OO ZS si morajo prizadevati za izboljšanje delovnih pogojev in varnejšega dela ter za spremljanje življenjskih in socialnih pogojev in razmer svojih članov. Osnovna organizacija mora biti stalno prisotna pri izvajanju kadrovske politike v svoji delovni organizaciji. Pomembno je področje delovanja sindikata pri nalogah SLO in družbene samozaščite in konkretne aktivnosti celotne akcije NNNP-83.

K. Oražem

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA IN ZMAGE BRIGAD — 26. marca 1943 V JELENOVEM ŽLEBU

RAZPISUJEMO

ob 40-letnici

POHOD PO POTEH ŠTIRIH BRIGAD

1. Namen pohoda je krepitev obrambno-varnostnega sistema v krepitvi, usposabljanju in preverjanju obrambno-varnostne pripravljenosti delovnih ljudi in občanov, kondicijsko utrjevanje, obujati spomine na NOB in ljudsko revolucijo, prenašati tradicije na mladi rod, zlasti še počastitev jubileja, 40—let zmage partizanskih brigad v Jelenovem žlebu.
2. V pohodu lahko sodelujejo vsi mladinski aktivni — pohodne enote, KO ZRVS, organizacije ZZB NOV, odred JLA in TO, gasilska društva, sindikalne organizacije, AMD, taborniki, planinci, šole in občani.
3. **SMERI POHODOV:**
 - a) Dolenja vas — Rakitnica — Rudeževa cesta — Bele stene — spomenik Jelenov žleb
Pohodniki predstavljajo enoto Gubčeve brigade.
 - b) Ribnica — Zadolje — Odcep ceste za Velike bele stene — spomenik Jelenov žleb
Pohodniki predstavljajo enoto Cankarjeve brigade.
 - c) Sodražica — Travnja gora — Moste — Jelenov žleb — spomenik Jelenov žleb
Pohodniki predstavljajo enoto Tomšičeve brigade
 - d) Loški potok — Hrib — Martaloz — spomenik Jelenov žleb
Pohodniki predstavljajo Šerčerjevo brigado.
3. Vsa društva v KS za naznačene pogoje formirajo iz predstavnikov organizacij štab pohoda, kateri je dolžan sporočiti število prijavljenih udeležencev ter skrbeti za pohodni red akcije ter varnost pohodnikov.
4. Motorizirani pohod AMD Ribnica krene iz Ribnice, Kolodvorska ulica v smeri Dolenja vas — Grčarice — Glažuta, tako da vozila ne motijo pohodnikov. Prav tako se razvrstijo gostje in ostali udeleženci, ki bodo potovali z osebnimi avtomobili do Jelenovega žleba.
5. Vsi pohodniki naj bi prišli ob 12.00 uri do Jelenovega žleba, kjer bo politično zborovanje ter podan oris slavne borbe v Jelenovem žlebu.
Po govorih in programih naj bi delegacija SO Ribnica in drugih organizacij položila venec k spomeniku nad breznom.
6. Prijave z navedbo števila udeležencev je treba poslati OK ZSMS Ribnica ali OO ZZB NOV Ribnica najkasneje do 24. 3. 1983 do 12.00 ure.
Organizator pričakuje, da bodo vse družbene in druge organizacije poskrbele, da bo pohod čim bolj množičen, da tako manifestiramo spomin na veliko zmago v Jelenovem žlebu.
7. Prireditelj bo vsem prijavljencem dal značko Jelenovega žleba, udeležencem borbe v Žlebu pa bo podeljena spominska listina.
8. Za vsa pojasnila in druge priprave organizacije pohoda OK ZSMS formira štab pohoda in zastopnikov: OK ZSMS, TTKS, ZRVS, ZZB NOV, JLA, OŠTO.
Vsaka organizacija imenuje v štab pohoda dva člana, imena je treba sporočiti OK ZSMS Ribnica do 1. 2. 1983.

PRIPRAVLJALNI ODBOR

Obrtniki so zborovali

V začetku januarja 1983, konkretno 6. 1. 1983, so ribniški obrtniki opravili občni zbor, na katerem so kritično spregovorili o svojem delu v preteklem obdobju, si zadali naloge za prihodnje, izvolili novo vodstvo, še posebej kritično pa so spregovorili o stanju in obravnavanju obrti v ribniški občini. Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da so obrtniki v preteklem letu težišče svojega delovanja usmerili v pridobitev ustreznih prostorov za delovanje obrtnega združenja in pri tem tudi uspeli, saj so si uredili primerne prostore, ki bodo brez dvoma omogočili bolj organizirano in učinkovito delo. Še posebej zaradi tega, ker so sprejeli v redno delovno razmerje strokovnega delavca, ki bo opravljal vsa strokovna opravila za potrebe obrtnega združenja. Iz poročila je bilo razvidno, da so dokajšnjo aktivnost pokazali tudi na sejemskih prireditvah, pri organiziranju tečajev za varstvo pri delu in tečajev higienskega minimuma, opazna je bila aktivnost avtosekcije in slabo delovanje sekcije za gostinstvo, zelo slabo je delala delegacija za družbenopolitično skupnost, izražena pa je bila tudi potreba po boljšem sodelovanju z občinsko skupščino.

Razprava je razgrnila tudi nekatere širše probleme, s katerimi so se obrtniki srečevali v preteklosti. Nekateri razpravljalci so kritično spregovorili o neustrezni družbeni klimi v občini Ribnica do obrti, neustrezni in premalo stimulativni davčni politiki v občini, slabem odnosu delavcev inšpekcijskih služb do obrtnikov, nedovoljenem opravljanju obrtnih dejav-

nosti, nepreskrbljenosti z rezervnimi deli, slabem posluhu občinske skupščine in vseh njenih organov do razvoja obrti, premalo aktivni vlogi obrtne zbornice, o neobjektivnem poročanju in še o vrsti drugih problemov. Razprava je opozorila tudi na velike možnosti za opravljanje raznih kooperacijskih del za potrebe združenega dela v občini in s tem velike možnosti za dodatno zaposlovanje mladih. Izražena je bila potreba po večjem sodelovanju vseh, ki so kakorkoli zainteresirani za razvoj obrti v občini Ribnica. Pri vsem tem pa velja poudariti, da so bile razprave nekaterih posameznikov premalo ustvarjalno kritične in nesamokritične, saj tudi obrtno združenje ni v celoti izpolnilo nalog, ki jih v skladu z našim sistemom ima in jih mora opravljati, pri tem pa učinkovito izrabiti vse že vzpostavljene delegatske poti ne samo za razreševanje drobnih problemov pač pa predvsem za reševanje vsebinskih vprašanj položaja in razvojnih možnosti obrti v naši občini. Večja vključenost obrtnikov v delo različnih družbenopolitičnih organizacij na vseh nivojih bi pri tem prav gotovo lahko veliko pomagala.

Brez dvoma se tudi ta naša ribniška družba zaveda pomembnosti obrti za naš celovitejši razvoj, brez dvoma pa obstoji tudi hotenje, da se ob sodelovanju obrtnega združenja in vse družbenopolitične skupnosti opravi kvalitetnejši premik tudi na tem področju. V tem smislu je končno tudi izzvenel zaključek razprave.

S. KROMAR

Ribnica po narodnem dohodku napreduje

V začetku januarja je slovenski zavod za statistiko objavil gibanje narodnega dohodka na prebivalca v Sloveniji v letu 1981. Kot leto prej tudi v letu 1981 vodi občina Ljubljana — Center s 527.056 din narodnega dohodka na prebivalca, na zadnjem, 60. mestu pa je kot že vrsto let občina Lenart s 53.476 din, desetkrat manj.

Občina Ribnica je s 140.045 dinarji narodnega dohodka na prebivalca na 33. mestu (leto prej na 36. mestu!) in je med tistimi, ki so svoj položaj na vsakoletni lestvici razviliti popravili ali vsaj obdržali. Od občin v naši regiji (brez ljubljanskih) je najbolj napredoval Logatec, s 23. na 15. mesto (170.812 din), Cerknica je s 160.334 din na 19. mestu (leto prej na 21.), Kočevje je z 18. mesta prišlo na 23. (154.873 din). Domžale so na 32. mestu (143.976 din) in so napredovale za eno mesto, Kamnik je s 139.978 din na 34. mestu (prej 30.), Grosuplje je s 131.744 dinarji že dve leti zapored na 37. mestu, Vrhnika obe leti na 38. mestu (129.434 din), Litija pa je napredovala s 50. na 48. mesto (105.693 din). Na zadnjih štirih mestih od 57. do 60. so Šentjur pri Celju (82.339 din), Šmarje pri Jelšah (71.198), Ormož (69.650) in Lenart (53.476 din).

F.G.

Cenejše zavarovanje živine

V občini Ribnica so že pred šestimi leti zainteresirani organizatorji pospeševanja živinoreje — skupščina občine, KZ, Veterinarska postaja in Zavarovalna skupnost Triglav, sklenili poseben dogovor o zdravstveni in gospodarski zaščiti živali in o sodelovanju pri delitvi stroškov za financiranje premije oziroma kritja teh pri zdravljenju ali poginu živali.

Taka oblika sodelovanja, ki je bila v Sloveniji tedaj edina, se je izkazala ob dobro organizirani zavarovalni akciji za zelo uspešno in koristno, saj je zajela 70 odstotkov vse živine, ki je lahko predmet zavarovanja glede na starost in druge zdravstvene pogoje. Danes imamo tako zavarovanih 1.400 glav goveje živine in le 55 konj. To so podatki za enajst mesecev lanskega leta. Letos so podpisniki omenjenega sporazuma posvetili posebno skrb zavarovanju in vzreji konj, ki jih je v občini okrog 500, polovica pa je starih nad 15 let.

Cilj dogovora je čim večje zajetje živali, s čimer bi nudili gospodarsko in zdravstveno varnost, ki je v interesu tako kmeta kot celotne družbe. S tem se povečuje prireja mesa, mleka, uveljavlja se organizirano in strokovno zdravljenje in kontrola, izredno pomembno je za izvajanje programa SLO.

Med podpisniki sporazuma je bil zaradi tega dosežen dogovor, da se premijski odstotek pri zavarovanju zniža od dosedanjih 5,8 na 4,5% ali za 520 dinarjev za eno govedo. Tako bo letos premija za 40.000 vredno žival 1.800 din. Ker bi tudi ta premija bila

za kmeta previsoko finančno breme, posebno če ima v hlevu več živine, je bilo dogovorjeno, da bo kmet prispeval 1.100 din, skupščina občine — SIS za pospeševanje kmetijstva 550 in kmetijska druga 150 din. Taka delitev stroškov premije je za lastnika živali vsekakor spodbudna, kajti poleg rizika izgube živali za vrednost 40.000 din ima v celoti krito vse zdravljenje.

Pri zavarovanju kopitarjev je delež družbe še večji. Želim, da bi bil v hlevu zavarovan sleherni konj, s čimer bi lahko dosegli tudi bistveno večji stalež kopitarjev, ki so ali pa bodo še bolj potrebni v kmetijstvu, so zanimivi za proizvodnjo mesa in tudi v programu SLO imajo posebno mesto. Ugotovljeno je bilo, da bi moral kmet za vrednost konja 60.000 din ob dosedanjih zavarovalnih pogojih plačati 5.040 din premije, kar je občutno preveč. Zaradi tega je bilo dogovorjeno, da bo zavarovalnica znižala prispevno stopnjo z 8,4 na 7,5 odstotka, to je za 540 din po glavi. Tako znaša letos premija za enega konja 4.500 din, kar se deli takole: za kobilo, ki jo rejec pripusti, plača 1.500 din, SO Ribnica sklad za SLO pa 3.000 din. Za konja je obratno, lastnik plača 3.000, sklad za SLO pa 1.500 din.

Tak sporazum oziroma dogovor o delitvi stroškov premije dokazuje, da podpisniki sporazuma in s tem družba kažejo veliko zanimanja za povečevanje staleža kopitarjev in goveje živine v občini.

Andrej Klemenc

Osebnim izkaznicam, izdanim leta 1966 in pozneje, je ali pa bo pretekla veljavnost, nekaterim starejšim občanom pa so bile izdane s trajno veljavnostjo. Po preteku veljavnosti je občan dolžan osebno izkaznico zamenjati. Po določi spremembe zakona o osebni izkaznici iz leta 1979 pa se tudi osebna izkaznica, ki je bila po dotedanjih predpisih izdana s trajno veljavnostjo, lahko uporablja kot dokaz istovetnosti občana le še do 12. oktobra 1984. Do tega datuma moramo torej vsi, ne glede na starost, zamenjati osebne izkaznice, izdane do leta 1981, ko je bila s pravilnikom o izvrševanju zakona o osebni izkaznici predpisana nova oblika osebne izkaznice.

Osebné izkaznice na novih obrazcih se izdajajo od leta 1981 dalje. Za razliko od starih so nove bolj praktične za vpisovanje sprememb prebivališča ali naslova stanovanja in spremembe osebnega imena. Zaradi takih sprememb je bilo treba prejšnjo osebno izkaznico zamenjati, ker je bila plastificirana z obeh strani.

Nova osebna izkaznica vsebuje tudi podatek o enotni matični številki občana, ki jo občan potrebuje v vseh postopkih pri državnih organih, tako v osebnih matičnih zadevah, prijavi oziroma odjavi prebivališča, spremembi stanovanja, v upravnih zadevah potnih listin, vozniških in prometnih dovoljenj, orožnih listov itd.

Da bi brez večjih vrst in zamude časa do 12. oktobra 1984 zamenjali osebne izkaznice, bomo organizirali izdajanje novih osebnih izkaznic postopno, po krajevnih območjih. Občane bomo z okrožnicami obvestili o datumu, ko bodo prišli na vrsto.

Za območje krajevnih uradov Sodražica in Loški potok je bilo že v preteklem letu zamenjanih precej izkaznic. Po programu bomo z zamenjavo nadaljevali za navedena območja, nato pa za vse ostale. Občani iz območij krajevnih uradov uredijo vse potrebno za zamenjavo osebne izkaznice na pristojnem krajevnem uradu, lahko pa tudi na oddelku za notranje zadeve v Ribnici. Zamenjavo lahko opravi občan le osebno, ker je potreben prstni odtis.

Za osebno izkaznico je potrebno:

- vloga — v imenu občana jo izpolni uradna oseba,
- stara osebna izkaznica,
- dve fotografiji velikosti 3x3,5 cm v črno beli, lahko tudi v barvni tehniki. Fotografije ne smejo biti starejše kot šest mesecev in ne smejo biti izdelane z napravo za avtomatsko fotografiranje.

Izkaznica stane 15,00 din.

Občani, ki so rojeni izven območja občine Ribnica, naj prinesejo s seboj rojstni list, če ga imajo, v nasprotnem primeru bo upravni organ preveril točnost podatkov pri pristojnem matičnem uradu, v kolikor podatki niso bili že preverjeni in bo potrebno na izkaznico počakati do ugotovitve pravilnosti podatkov.

Osebna izkaznica je javna listina, s katero dokazuje občan istovetnost. Za osebno izkaznico je treba zaprositi v treh mesecih po dopolnitvi 18 let starosti. Izda se tudi osebi, ki je dopolnila 15 let, če to zahteva.

Kdor še ni star 18 let, dobi osebno izkaznico z veljavnostjo petih let.

Kdor je star 18 do 50 let, dobi osebno izkaznico z veljavnostjo desetih let.

Kdor je star nad 50 let, dobi osebno izkaznico s trajno veljavnostjo.

Osebno izkaznico je vsak dolžan imeti pri sebi in jo na zahtevo uradne osebe, ki je po zakonu upravičena legitimirati, dati na vpogled.

Prepovedano je posojati osebno izkaznico drugim ali uporabljati tujo osebno izkaznico kot svojo. Enako je prepovedano zastaviti osebno izkaznico ali jemati osebno izkaznico za zavarovanje svojih pravic.

Kdor izgubi osebno izkaznico ali kako drugače ostane brez nje, mora v 15 dneh to prijaviti občinskemu upravnemu organu za notranje zadeve in zahtevati novo osebno izkaznico.

ODDELEK ZA NZ
SO RIBNICA

● REGISTRACIJA OSEBNIH AVTOMOBILOV

Poslej vse na enem kraju — v Avtu Kočevje

Zakon o varnosti cestnega prometa, ki je začel veljati v začetku preteklega leta, vsebuje med drugim določbo, da registracijo in podaljšanje veljavnosti registracije motornih in priklopnih vozil lahko opravijo tudi organizacije, ki opravljajo tehnične preglede, če jih občinski upravni organi za notranje zadeve za to posebej pooblastijo. Na podlagi te določbe je Oddelek za notranje zadeve občine Ribnica pooblastil Avto Kočevje, ki opravlja tehnične preglede, da opravi tudi podaljšanje veljavnosti registracije za osebne avtomobile občanov občine Ribnica.

Od 1. 1. 1983 dalje je mogoče ob tehničnem pregledu avtomobila pri Avtu Kočevje opraviti podaljšanje veljavnosti registracije in pri isti organizaciji predhodno poravnati cestno pristojbino, vozilo obvezno in lahko tudi kasko zavarovati ter plačati koleke za upravno takso. Vsa opravila za podaljšanje prometnega dovoljenja se torej lahko opravijo na enem mestu. Za pokritje dela stroškov je občan dolžan plačati 35,00 din. Brez dodatnega plačila pa se lahko po-

daljša registracija na Oddelku za notranje zadeve v Ribnici s tem, da občan plača cestno pristojbino po položnici, uredi obvezno zavarovanje in predloži koleke za upravno takso, torej po starem postopku.

Organizacija združenega dela Avto Kočevje je pooblaščenca le za podaljšanje registracije. Novo registracijo vozila in vse spremembe, kot so tehnične spre-

membe, spremembe lastništva, spremembe prebivališča, odjava vozila ipd. pa je treba urejati pri upravnem organu — Oddelku za notranje zadeve v Ribnici.

Vse opisane in druge spremembe je lastnik registriranega vozila dolžan v 15 dneh prijaviti občinskemu upravnemu organu za notranje zadeve. Za vozilo, za katero ni bilo zahtevano podaljšanje registracije, ki je uničeno,

odpisano ali odsvojeno na drugo registracijsko območje, mora lastnik oziroma imetnik pravice uporabe hkrati z odjavo izročiti registrske tablice. Dogajajo se primeri, da ob priliki prodaje vozila na drugo registracijsko območje novi lastnik odpelje tablice, kar povzroča prejšnjemu lastniku nepotrebne stroške, da pride do registrskih tablic, ki jih mora v 15 dneh ob odjavi vrniti.

A. RUS

MLADI V RIBNICI

DOSEŽEMO LAHKO ŠE KAJ VEČ?

Leto je naokoli in spet veselo orjemo po ledinah 1983. leta. V takem času navadno (pa tudi prav je tako) potegnemo črto pod opravljenim delom, kaj smo naredili in kaj nas še čaka.

Pregledali bomo enoletno delovanje osnovne organizacije ZSMS v krajevni skupnosti Ribnica.

Pred volitvami novih organov OO ZSMS žal aktivnost ni nič večja od siceršnje. Pa to še ne more biti kritika, saj pregled dela dokazuje, da smo bili mladinci zelo aktivni.

Predvsem velja omeniti, da smo se tudi mladinci OO ZSMS Ribnica pogovarjali o dokumentih mladinskega kongresa, mogoče v manjšem obsegu, kot smo pričakovali, pa vendar. Jugoslovanskega kongresa se je v imenu OK ZSMS udeležil najaktivnejši (lani najzaslužnejši) član naše OO ZSMS Nande Nadler.

Res se s političnim delom nismo veliko ukvarjali, kar bi lahko bilo vredno kritike, smo pa bili zato toliko aktivnejši na drugih interesnih področjih.

Izredno aktivno je delovala pohodna ekipa naše OO ZSMS, ki se je udeležila kar treh pohodov (to so vsi pihodi, ki so bili organizirani v občini) in sicer v Jelenov žleb ob 26. marcu, za Kurirčkovo pošto in pa Pohoda pionirjev.

Priznati je treba najboljše delovanje centra za MDA pri OO ZSMS, kateri si je v krajevnem merilu prislužil naziv »Komunalna — TOZD Mladina« in to s svojimi nevelikimi akcijami tudi dokazal. Kar 20 mladincev v okviru OO ZSMS smo uspeli poslati na republiško delovno akcijo »Brkini 82«, kjer so se dobro odrezali. Pred 900-letnico Ribnice smo čistili Bistrico, urejali smo zdravstveni dom. Kljub številnim akcijam v mladinskem klubu na Šeškovi 64 nam prostora ni uspelo (najbrž nam tudi ne bo uspelo, saj so prostori stari oz. dotrajani, potrebni večje adaptacije, kolikor so je sposobni mladinci s svojimi skromnimi sredstvi) urediti vsaj za osnovno delovanje kluba.

Da ne bi kdo pomislil, da mladinci samo »garamo«, bi zabeležil tudi nekaj kulturnih dogodivščin naše OO ZSMS. Poskušali smo (na nekaterih tudi smo) sodelovati na vseh prireditvah v občini, ki jih je pripravila bodisi OK ZSMS bodisi kakšne druge občinske or-

ganizacije. Tako smo bili 26. marca glavni »kulturniki« pri breznu v Jelenovem žlebu, sodelovali smo v 2 kvizih, v prireditvah ob novem letu itd.

Kljub temu, da se vsi ne strinjajo, da je to kultura, velja omeniti, da smo že 14-krat organizirali Disko ples v TVD Partizanu (kar je praktično edini vir dohodka), da smo imeli 2 plesa z ansamblom Sončni krik iz Ribnice in koncert narodno zabavnega ansambla Pankrti iz Ljubljane. Če naj je tudi to kultura, je treba reči, da smo mladinci organizirali tudi pravo mladinsko silvestrovanje (beri popivanje — pa bi o tem spregovoril še nekaj čisto na koncu) in reči je treba, da se je zbralo precej mladincev in bilo je zabavno.

Tudi na področju športne dejavnosti naša OO ZSMS ni zaostajala za drugimi. Organizirali smo trimsko kolesarjenje do Podklanca. Boljši so seveda tudi tekmovali. Pa tudi organizacija sedaj že tradicionalnih športnih iger v počastitev 29. novembra se je 1982. leta posrečila.

Tako nekako smo pregledali opravljeno delo in priznati je treba, da tega ni tako malo. Treba pa bo pogledati resnici v oči in zabeležiti tudi kakšno pikro.

Ugotoviti je treba predvsem to, da vse delo poteka stihijsko. Zakaj?

OO ZSMS nima organizirane niti ene dejavnosti (razen mesečnih sestankov), kjer bi se mladinci lahko dobivali redno dva ali pa trikrat na teden. Torej ni kontinuirane dejavnosti, ki bi vsaj dvakrat na teden odvrnila mladince od gostiln (gostilna pa je zbirališče mladine zaradi toplote in zaradi pijače). Tako je za vsako akcijo, ki jo OO ZSMS pripravlja, potrebno samo pokukati v Restavracijo Jelka ali Dom JLA ali katero drugo gostilno in stvar je urejena.

Pa ni!

Tak kraj bi moral biti ali pošteno urejen mladinski klub ali pa rekreacija.

Miran Erič

Novo vodstvo OO ZSMS

Na programsko volilni konferenci 14. 1. 1983 smo izvolili novo predsedstvo osnovne organizacije ZSMS Ribnica in sicer:

1. Nande Nadler, predsednik, Ribnica, Opekarska 31
2. Liljana Stritar, sekretar, blagajnik, Nemška vas 18
3. Pavle Ristivojevič, predsednik komisije za idejnopolitično delo, Ribnica, Šeškova
4. Sergej Lavriv, predsednik komisije za informacije in propagando, Ribnica, Prijatelj trg 13
5. Darko Popovič, podpredsednik komisije za inf. in prop., Ribnica, Prijatelj trg
6. Emil Ponjevič, predsednik komisije za mladinsko prostovoljno delo, Ribnica, Trg V. Vlahoviča A/1
7. Peter Jecelj, predsednik komisije za klubsko dejavnost, Ribnica, Vrtnarska 12
8. Marjana Benčina, predsednik komisije za kulturo, Ribnica, Vodnikova n.h.
9. Milan Asič, predsednik komisije za SLO in DS, Ribnica Trg V. Vlahoviča
10. Ivan Šakič, predsednik komisije za šport, Zadolje
11. Tone DellaSchiava, predsednik komisije za družbene organizacije in društva, Hrovača 1
12. Mirjan Andoljšek, Ribnica, Prijatelj trg
13. Sonja Kožar, Ribnica, Lepovče 13.

Obisk v Loškem potoku

Mladinska organizacija osnovne šole iz Loškega potoka nas je povabila k sodelovanju. Zakaj pa ne, smo si rekli v sekretariatu mladinske organizacije na šoli. Kakšna ideja! Ne bomo si dopisovali, ampak gremo k njim, da se pomenimo.

In res. V sredo, 8. decembra, smo se odpravili v Loški potok. Šestčlanska delegacija: Tomi, Katja, Simona, Saša, Barbara in jaz smo se 10 minut čez osmo veselo posedli na zadnji sedež v avtobusu. Takoj smo »vrgli debato« o sodelovanju in še enkrat pretresli svoje načrte.

V veseli družbi smo se kmalu pripeljali do postaje, ki ni bila veliko oddaljena od šole v Loškem potoku. Pet nasmejanih obrazov nas je toplo sprejelo in nas popeljal k svoji uri iz kemije. Opazil sem resnost in zagnanost tamkajšnjih učencev do dela. Lahko bi rekli, kar je eden znal, to so znali vsi. Oziral sem se po moderno opremljenem razredu in opazil nekaj zanimivih reči, ki jih na naši šoli nimamo. Ampak opazil sem, da pri kemiji in fiziki nimajo večjih pripomočkov, kakršne ima naša šola. Kljub temu je vidna njihova delavnost.

Popeljali so nas tudi v svoj kabinet. Tam imajo še nekaj pripomočkov za kemijo, fiziko in biologijo. Pokazali so nam še svoje razrede. Nismo mogli verjeti. Razred so polepili. V kotu na mizici pa je bil še gramofon, tako tudi v nižjih razredih. Ogledali smo si še telovadnico, pisarno, jedilnico, kuhinjo. Videli smo tudi pionirsko hranilnico in šolsko trgovino, ki pa sta še v gradnji. Posebno zanimiv prostor se mi je zdel kotiček, namenjen šolski trgovini, ki naj bi šolo oskrbovala z vsemi šolskimi potrebščinami. Zanimiva reč!

Kmalu pa smo naleteli na novo presenečenje. Šolsko stanovanje. Mnogokrat med ogledom šole so nam rekli o tem. A si nisem nikakor predstavljal, da bo to dobesedno pravo stanovanje. Dnevna soba, predsoba, kopalnica z WC, kuhinja in jedilnica. Res, pravo stanovanje. Opremljeno. Tukaj se da živeti vsaj čez noč. Jest greš pa v šolsko kuhinjo. Zares presenečenje.

V jedilnici smo posedli za mizo in začeli pogovor. Dogovarjali smo se o svojih načrtih in delali nove. Skratka, stkali smo močno vez, ki nas bo povezala v trajnej-

PIONIRSKO REŠETO

šem sodelovanju. Poleg tega pa smo srebali čaj in se gostili s piškoti. Imel sem občutek, da se je ustavil čas. Tretnutek, ki me je obdaroval z veseljem, radostjo... A kaj, prišel je čas, ko nam je le zmanjkalo besed. V šolski jedilnici so nam postregli z okusnim kosilom. MMM, kako je bilo okusno!

Po kosilu smo se za kratek čas vrnili v stanovanje, da bi se še po jedi malo spočili, saj smo bili zares utrujeni.

Kmalu so nas odpeljali ven, da si ogledamo njihov kraj. Popeljali so nas na Tabor, kjer tesno skupaj stojita dve cerkvi. Večja cerkev je bila celo odprta. Zato smo vstopili in si jo ogledali. Izpred cerkve smo opazovali vasi in hišice, ki so bile kakor ovčice okrog pastirja, raztresene po polju in vzpetinah. Šolski fotograf je naredil tudi nekaj posnetkov. Ti nam bodo pozneje v spomin na srečanje.

Počasi smo se spet vračali v šolsko stanovanje in imel sem občutek, da je to stanovanje tudi moje. Neverjetno, kako domač sem se počutil v njem. Nekaj časa smo se spet pogovarjali, a ne kaj resnega. Bolj o naših mladostnih zadevah je tekla beseda. Čekali

smo po tabli, šli smo se tudi telefon, poslušali smo glasbo, tudi zapeli, se mastili s sendviči in zalivali s čajem.

A prišel je trenutek, ko smo si podali roke in že v mraku vstopili v avtobus. Tudi tu smo se pogovarjali o nepozabnem srečanju. Zares nepozabnem. Nisem mogel doumeti, kako mladi podeželski rod nasleduje svoje starše. Res neverjetno...

Janez Zobec, 8.d
lit. dop. kr. OŠ
dr. France Prešeren
Ribnica

Pokal gimnastike v Ribnici

Letošnji 14. pokal gimnastike Jugoslavije in 9. pionirski pokal Slovenije so priredili športni delavci Ribnice, pokrovitelj prireditve pa je bila skupščina občine Ribnica. Gostitelji smo bili torej Ribničani. Tekmovanje je bilo 11. in 12. decembra 1982.

Na tekmovanje za pokal gimnastike so povabili 16 najbolj-

ših tekmovalk in 14 tekmovalcev iz vse Jugoslavije.

V soboto dopoldne se je odvijalo tekmovanje pionirjev in pionirk za 9. pionirski pokal Slovenije. Pionirji so tekmovali na enovišinski bradlji, krogih, konju, parterju, preskoku in na drogu, tekmovalke pa na dvovišinski bradlji, preskoku, gredi in parterju. Navijala sem za 8-letno Tino Matoh, ki se je v mnogoboju dobro odrezala, saj je dosegla 8. mesto. Popoldne je bilo tekmovanje za pokal Jugoslavije. Pri dekletih sem navijala za Došnovo, ki je hkrati dobitnica letošnjega pokala. Še najbolj mi je bil všeč njen nastop na gredi. Dobitnik pokala Jugoslavije pri moških je bil Bane Tripkovič. Oba sta dobila še posebno darilo Dušana Matoha.

V nedeljo zjutraj so se odvijala posamezna tekmovanja za medalje. Tudi tokrat sem navijala za Tino Matoh, Anjo Regent ter Došnovo. Zelo mi je bil všeč nastop Tine Matoh na dvovišinski bradlji. Tu je dosegla 2. mesto in srebrno medaljo, ter na parterju, kjer si je delila 2. mesto. Srebrna medalja je bila zopet njena. Navdušila me je tudi Anja z dvojnimi saltom v parterju. Dobila je najvišjo oceno. Zlata medalja ji tokrat ni ušla. Tudi Došnovo se je dobro odrezala. Dobila je zlato medaljo na dvovišinski bradlji in gredi, v parterju pa je bila druga.

Mojo pozornost so pritegnila predvsem dekleta. Tekmovanje je bilo enkratno. Prav gotovo je bilo lahko v ponos nam Ribničanom, seveda tudi delež, ki nam je pripadal za organizacijo.

Slavka Marolt, 8.d
OŠ dr. France Prešeren
Ribnica

MLADINSKI PEVSKI ZBOR osnovne šole v Ribnici je pomemben dejavnik v razvoju in razgibanosti amaterske kulturne dejavnosti pri nas. Pod vodstvom prof. Kogovškove se v skrivnosti petja pogloblja naš mladi rod, vedno nove generacije. Sodeluje pri vseh pomembnejših kulturnih prireditvah v Ribnici.

Uvajamo novo rubriko — Aktualno pred dvajsetimi leti, preko katere bomo poskušali v vsaki številki prikazati, kaj se je posebno zanimivega dogajalo v naših krajih v posameznih mesecih leta 1963 in so o tem pisale naše lokalne Novice.

Začetek leta 1963 je bil zelo razgiban. Pripravljali smo se na razprave o spremembah ustave, razpravljali o občinskih statutih, pričeli ustanavljati krajevne skupnosti, pripravljali smo se na volitve odbornikov in poslancev. Predvsem pa je konec prejšnjega in v začetku leta 1963 potekala v naših krajih izredno živahna razprava okrog združenja občin Kočevje in Ribnica. Splošno razpoloženje v republiki je bilo naklonjeno združitvi, tudi v Kočevju niso imeli nič proti, v naši občini pa so razprave o tem ljudi izredno razgibale. V občini Ribnica so bili zbori volilcev med 9. in 18. januarjem, v Kočevju pa med 13. in 20. januarjem. Pri nas je bil prvi zbor v Grčaricah 9. januarja, kjer so se krajani, ko je bil problem združitve naklonjeno obrazložen in predstavljen s strani predstavnikov občine, opredelili za združitev. Tudi v Loškem potoku so se s tem strinjali, poudarjajoč, da so se že leto prej opredelili za priključitev Kočevju, ko je bila ukinjena občina Loška dolina in da sicer ne želijo biti vsako leto v drugi občini. V Dolenji vasi so v šali predlagali, naj se občini združita, sedež pa naj bo pri njih,

AKTUALNO PRED DVAJSETIMI LETI

sicer pa so v resni razpravi bili proti, poudarjajoč, da bodo naši kraji z združitvijo nedvomno veliko izgubili in da se združimo lahko tudi še kasneje, če drugače ne bo šlo. Sicer pa je bilo splošno razpoloženje ljudi, kljub drugačnemu uradnemu stališču, proti združitvi. Tako so nazadnje glasovali tudi odborniki občinskega ljudskega odbora in občina je ostala.

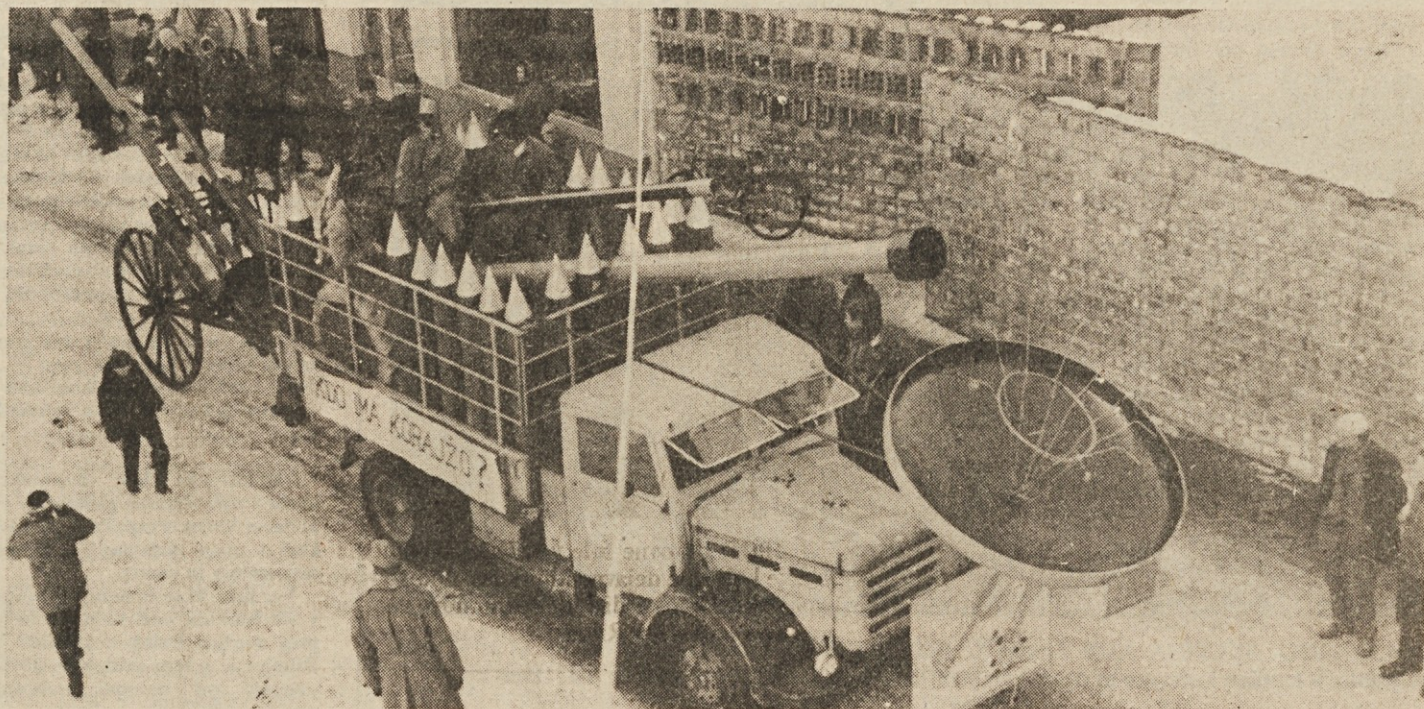
Sicer pa so Ribničanje tudi v teh težkih dneh, ko so bili ogorčen boj za svojo občino, znali zadevo prikazati s humorne plati. Na pustnem karnevalu v začetku marca, ki je bil tisto leto še posebej kvaliteten in poln domislic, so seveda obdelali tudi to aktualno temo. Ribniški kovinarji, vedno gibalna sila karne-

valskih prireditev, so izdelali ne le nov lončen top pač pa tudi najmodernejše strašno raketo orožje, s katerim so se ponorčevali sicer iz oboroževalne tekme velesil in kilavih rezultatov razorožitvenih pogajanj, prav pa je prišlo tudi v obrambi domače občine (na sliki).

V začetku februarja pa je bilo v Ribnici veselo brucovanje študentov iz obeh občin, ki so v programski del prireditve domiselno in šegavo vključili tudi temo združevanja občin. Študentje so namreč predlagali, naj bi se občini združili, sedež nove občine pa naj bi bil na Jasnici (tedaj še ni bilo motela z izgubo), glavno mesto pa naj bi se imenovalo Kočnica ali Ribovje (kombinacija imen obeh krajev), zaradi aktualne zdomske teme so tudi predlagali, naj bi se novo občinsko središče imenovalo Kompromissenstadt.

Seveda to niso bile osnovni značilnosti družbeno političnega in gospodarskega dogajanja v naših krajih v začetku leta 1963. Številne gospodarske teme so bile na prvih straneh Novic, prizadevanja za hitrejšim gospodarskim napredkom naših krajev. Pred ljudmi in občinskim vodstvom je bilo še veliko nerešenih vprašanj in mnogo trdega dela je bilo potrebnega, da smo dosegli sedanjo stopnjo razvoja. Doseženega pa, to lahko vidimo, ni malo.

F. Grivec

Skromen in požrtvovalen nogometni kolektiv

Ko govorimo o športu v Ribnici, večina brž pomisli na rokomet, ki je pač najkvalitetnejši šport v naši občini. Vendar pa se mladi ukvarjajo tudi z drugimi športi in o enem izmed njih, nogometu, želim napisati nekaj besed:

Nogomet v Ribnici ima že dolgo-trajno tradicijo. Že v petdesetih letih je deloval Borac, ki je bil predhodnik NK Ribnica, ustanovljenega 1969. leta. V začetku je NK Ribnica tekmoval v Ljubljanski podzvezni ligi le s člansko ekipo, kmalu pa sta pričeli tekrovati tudi mladinska in pionirska ekipa. Tako so vse tri ekipe uspešno tekmovala do sprejetja famoznih »Portoroških sklepov« 1976. leta. Tolmačenje teh sklepov s strani odgovornih v TKS Ribnica je bilo namreč takšno, da se financira le t.i. prioriteten šport (rokomet, namizni tenis), ostale športne dejavnosti, med njimi tudi nogomet, pa ne. Tako je TKS Ribnica ustavila vsake dotacije in NK Ribnica, ki drugega vira dohodkov ni imel, je začasno prenehal z delovanjem. Kljub temu pa je

nogometni klub že čez eno leto ustanovil Občinsko ligo v malem nogometu, v kateri je nastopalo 6 ekip. Občinska liga obstaja še danes, v njej pa sodeluje 12 ekip iz vseh KS v naši občini, sodeluje pa tudi ekipa iz Velikih Lašč.

Vzporedno pa smo pričeli tudi s treningi pionirjev v okviru ŠSD. Pri mladih je bila prisotna velika želja po tekrovanju, tako smo se 1980. leta vključili v Dolenjsko kadetsko ligo. Prvo leto so dosegli tretje mesto, že naslednjo sezono pa so bili prvaki Dolenjske in sicer v konkurenci takih ekip kot so Kočevje, Črnomelj, Novo mesto idr., ki imajo veliko boljše pogoje za delo. Kot prvaki Dolenjske so igrali v polfinalu za prvaka Slovenije z Ljubljansko Olimpijo, ki pa je bila le premočan nasprotnik. To je bila izredno talentirana generacija igralcev kot so bili brata Opačak, brata Kovač, Šporar, Nučič, Parezanovič in drugi.

Letos pa smo izbrali najboljše igralce občinske lige in pričeli tekrovati v Ljubljanski nogometni ligi.

Ekipa je dosegla presenetljivo dobre rezultate, saj je po končanem jesenskem delu med 10 ekipami zasedla prvo mesto. Za uspeh so zaslužni prav vsi igralci, ki so s svojim poštenim odnosom do igre, soigralcev, nasprotnih igralcev in sodnikov dokazali, da se s skupnimi močmi lahko dosežejo odlični rezultati.

Pohvaliti velja tudi ustanovitev NK Borac, za katerega nastopajo starešine JLA iz Ribnice. Ekipa je dosegla prav tako zelo dobre rezultate, saj so v Ljubljanski nogometni ligi zasedli drugo mesto in tako samo potrdili dominacijo ribniških nogometašev.

NK Ribnica je dobil v zadnjih letih zelo skromne dotacije od TKS Ribnica in sicer 15000 dinarjev letno. Zato smo se obrnili na delovne organizacije, vendar nam je pomagal le RIKO, za kar se vsem delavcem tudi najlepše zahvaljujemo. Povedati pa je treba, da smo večino denarja zbrali sami. Tako smo za Ribniški semenj postavili stojnico, kjer smo prodajali jedlačo in pijačo in tako zbrali, za naš

kolektiv znatna sredstva. Vsako leto prirejamo tudi tradicionalni zimski turnir v malem nogometu v dvorani, nazadnje je nastopilo 30 ekip, kjer prav tako zberemo nekaj denarja.

Predvsem pa je treba poudariti, da so v klubu sami amaterski delavci, ki za svoje delo ne prejemajo nobenega plačila. V NK Ribnica namreč ne prejema nobenega honorarja ne predsednik ne tajnik ne blagajnik, pa tudi nobeden od trenerjev ne, kar je najbrž redkost v našem športu in prostoru. Za uspešno delo gre zahvala predvsem predsedniku skupščine nogometnega kluba Škrabec Stanetu, predsedniku IO Mohar Danilu, blagajničarki Škrabec Janji, gospodarju Ornik Karlu, Đokič Milojku, Nosan Matjažu, Andoljšek Alojzu, Rigler Vinku, Ferlin Mirku, Rovani Ivanu, Dezordo Alojzu, Košmrlj Jožetu in Šilc Branku ter vsem drugim članom, ki jih je v klubu več kot sto.

Marjan Hojč

Organizirana smučarija

Na iniciativo OK ZSMS Ribnica je bil lansko leto v Ribnici ustanovljen Smučarski klub. Že na ustanovnem občnem zboru v začetku novembra je bilo jasno, da je v Ribnici zanimanje za tovrstno dejavnost veliko. Poleg ostalih formalno pravno potrebnih določil in kadrovske zasedbe je bil na zboru sprejet tudi okvirni delovni načrt.

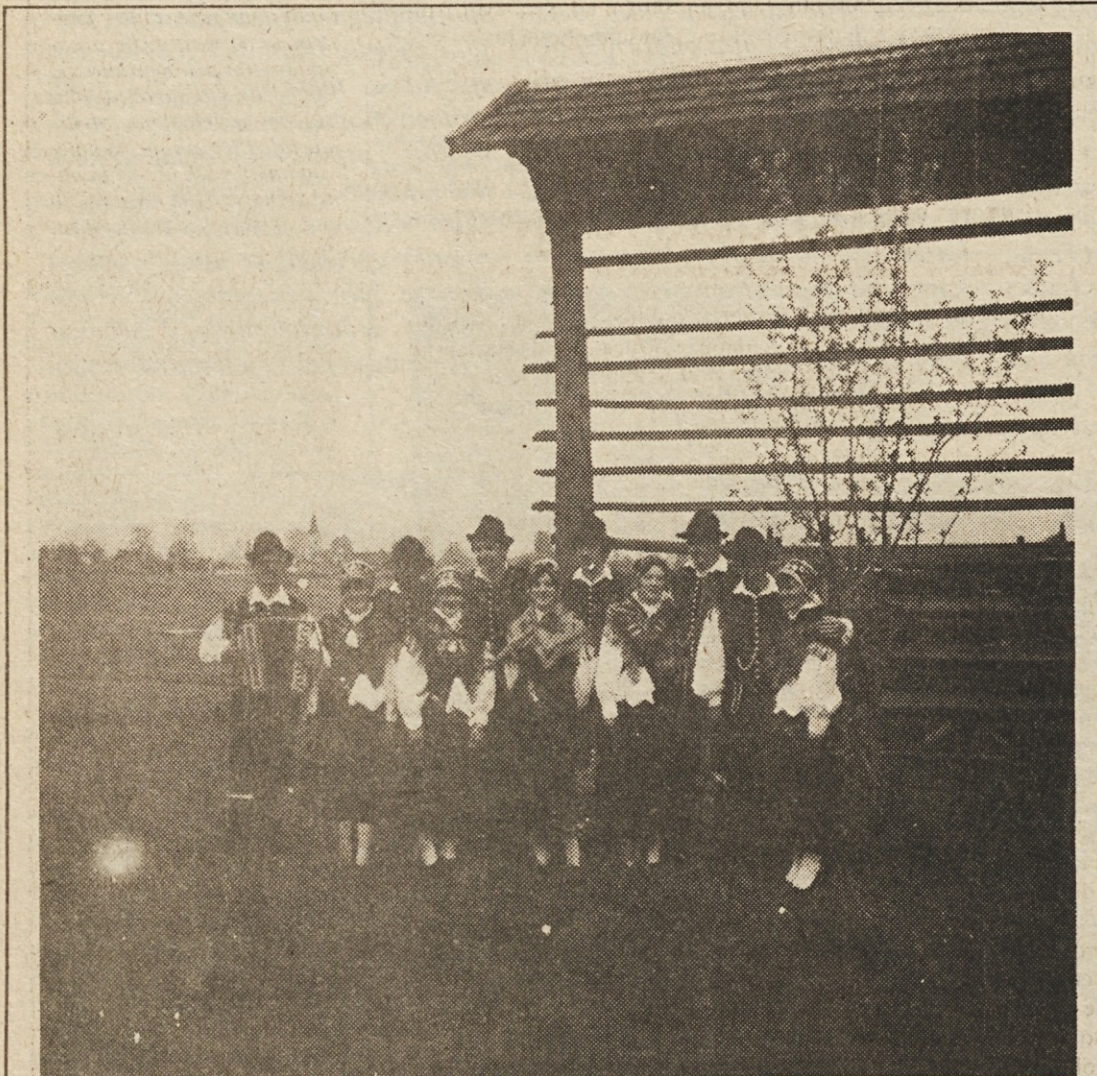
Osnovni cilj in namen kluba je pridobiti čim več aktivnih članov, ki bi jim v okviru možnosti omogočili organizirano smučanje.

Do sedaj so člani Smučarskega kluba Ribnica organizirali smučarski šejem rabljene in nove smučarske opreme, post. vili so privlačno oglašeno mesto v obliki smučke, začeli akcijo za pridobitev rekvizitov za organizacijo smučarskih tekrovanj. Trdno so odločeni izpeljati smučarski tečaj, žal pa za to ni ugodnih snežnih razmer. Tudi enodnevnih smučarskih izletov še niso organizirali zaradi pomanjkanja snega na smučiščih.

Pripravljena pa imajo dva enodnevna izleta v Kranjsko goro 29. in 30. 1. 1983, ko bo tam tekrovanje za svetovni pokal v slalomu in veleslalomu.

Najaktivnejši člani smučarskega kluba z optimizmom gledajo na prihodnost kluba. Prepričani so, da bo klub s svojo dejavnostjo opravičil ustanovitev in obstoj.

Vse tiste, ki se nameravajo včlaniti v SK Ribnica, pozivamo, da to čim prej storijo. Poleg dejavnosti SK Ribnica si s tem pridobijo številne popuste pri nakupu smučarske opreme.

FOLKLORNA SKUPINA KUD France Zbašnik iz Dolenje vasi deluje že več let in se aktivno vključuje v številne kulturne in družbeno politične manifestacije v občini in tudi izven nje.

Za množičnost v kulturnem delovanju

Praznovanje našega visokega jubileja, 900-letnice Ribnice preteklo leto, je bilo izvedeno s posebno močnimi kulturnimi poudarki. Organiziranih je bila vrsta kulturnih prireditev, likovnih razstav, spoznali smo precej novih likovnih pridobitev, dokončan park kulturnikov, izšla je kronika Ribnice, kot zadnje je pred izidom Ribnice posvečena številka revije Kronika.

Ribnica se po marsikaterem pokazatelju, kljub izredno bogati kulturni preteklosti, še vedno šteje kot kulturno manj razvito območje. V zadnjih desetih letih smo sicer napravili nekaj odločnih korakov iz te nerazvitosti, posebno v obdobju po ustanovitvi kulturnih skupnosti, pa vendar bi kazalo postoriti še marsikaj, saj možnosti za to so. V zadnjem desetletju smo predvsem marsikaj pridobili na novih prostorih, namenjenih kulturnim dejavnostim — dom JLA v Ribnici, športni center, DC 16 v Dolnji vasi, šola v Loškem potoku, kjer se lahko odvijajo številne kulturne prireditve, velika večina cest v občini je posodobljenih, kar občanom omogoča lažji dostop do kulturnih prireditev itd.

Opraviti imamo predvsem z ljubiteljsko kulturno dejavnostjo in prav tem in takim oblikam delovanja kulturna skupnost in zveza kulturnih organizacij posvečata največjo skrb. Kulturno umetniška društva v vseh krajevnih skupnostih (razen Velikih Poljan) so oblika delovanja, v kateri lahko vsi za kulturno delovanje vneti, mladi in starejši, uresničujejo svoja hotenja po kulturnem ustvarjanju in poustvarjanju. Najmočnejše smo uspeli razviti pevsko kulturo; na tem področju dosegamo nekatere prav zavirljive uspehe. Aktivne so tudi dramsko gledališke skupine v posameznih krajih, predvsem pa šolska kulturna društva na vseh šolah v občini.

Pri zagotavljanju sredstev za normalno delovanje kulturnih skupin so bile doslej vedno težave, saj so potrebe vedno večje od možnosti. Reči pa je treba, da smo pri financiranju kulture v združenem delu vedno naleteli na izredno razumevanje, kar je dovolj pristen izraz svobodne menjave dela. V sedanjih zaostrjenih pogojih gospodarjenja

pričakujemo seveda še več težav kot doslej in za vsak dinar bo treba pri izvajalcih temeljito premisliti, kako ga bodo porabili.

V kulturni skupnosti Ribnica naj bi letos ob prispevni stopnji 0,34 odstotka zbrali tri milijone 977.000 dinarjev. Za republiško kulturno skupnost, to je za financiranje nacionalne kulture, se poleg tega združuje prispevek po stopnji 0,54 odstotka. Žal se stopnja in s tem višina sredstev za domače kulturne potrebe iz leta v leto znižuje in iz leta v leto imamo v kulturni skupnosti in zvezi kulturnih organizacij manjši manevrski prostor, torej tudi relativno manj denarja za normalno delovanje in načrtovano pospeševanje kulturnih dejavnosti. Velik del občinskih kulturnih sredstev porabimo vsako leto za delovanje knjižničarstva (okrog 800.000 din letos), anuitete za dom JLA (420.000 din) itd. tako da nam ostane le okrog

polovica zbranega denarja za domačo amatersko kulturno dejavnost (kulturna društva in skupine, gostovanja, likovna dejavnost itd.).

Kulturno umetniška društva v vseh naših večjih krajih so doslej postala resnično mesto, v katerem lahko vsi krajanji uresničujejo svoja kulturna hotenja. Dosežena je precejšnja množičnost, ki pa ni in ne more biti končni dosežek. Še imamo možnosti, še je dovolj oblik neposrednega zadovoljevanja kulturnih potreb — pevske zbori, dramske skupine, godba, premalo je storjenega na področju likovne dejavnosti in besedne umetnosti, na področju klubske dejavnosti. Možnosti in pogoji so, kljub skromnejšim sredstvom, doseči je treba le kar največjo množičnost in čim več oblik kulturnega delovanja. To pa je osnovni cilj v razvoju kulture na našem območju.

● DRUŽBENO POLITIČNO IZOBRAŽEVANJE

Prednost pred forumskim delovanjem

V koordinacijskem odboru za družbeno politično izobraževanje pri OK SZDL Ribnica načrtujemo nadaljevanje usposabljanja lanske leto izvoljenih delegatov v delegacijah za skupščine družbeno političnih in samoupravnih interesnih skupnosti, ki naj bi potekalo v februarju in marcu.

Družbeno politično izobraževanje ne le delegatov, pač pa tudi aktivistov socialistične zveze in vseh družbeno političnih delavcev je tako pomembno za uspeh nadaljnje družbenopolitične aktivnosti, da mu morajo dati v družbeno političnih organizacijah prednost pred včasih preveč forumskim delovanjem.

Pogosto ugotavljamo, da so delegacije, kljub tretjemu delegatskemu mandatu, še vse preveč prepuščene same sebi; sindikat in SZDL sta izpeljala volitve, manj uspešna pa sta pri nadaljnji skrbi za uspešno delovanje in usposabljanje delegatov. Delegatski sistem ne more delati bolje, kot so v nekem okolju razviti samoupravni odnosi, zato je treba povsod položaj delegacije bolj približati položaju delavskega sveta ali sveta KS. Delavski svet (ali svet KS) morata biti bolj kot doslej koordinator dela več delegacij, vsklajevati prizadevanja in delovanje vseh delegacij iz svojega okolja. Storitvi je treba vse, in pri tem imajo družbeno politične organizacije izjemno odgovorno nalogo, da se delovanje in položaj delegacij, s tem tudi delegatskega sistema uveljavi v vsej svoji vsebini, to pa je v tem, da z delegatskim sistemom uresničimo **odločanje delavcev preko delegatov**, kar marsikje zamenjujemo z odločanjem delegatov v imenu delavcev.

Če govorimo o odločujoči vlogi družbeno političnih organizacij, mislimo na njihovo stalno ustvarjalno aktivnost v temeljnih samoupravnih okoljih, v delegacijah in ne izven njih.

Premalo usposobljeni delegati oziroma površen odnos vseh za delegatski sistem odgovornih dejavnikov ne prispeva prav ničesar k nadaljnji krepitvi delegatskega sistema, pač pa še povečuje nesoglasja in razlike med tem, kar je in tem, kar naj bi bilo.

France Grivec

Disco

Leta 1961 je mladinska organizacija v Ribnici na sestanku obravnavala nekaj mladincev ter jih zaradi nedostojnega vedenja izključila iz svojih vrst. Še v nekatereh krajih so tisto leto in morda še kdaj kasneje obravnavali posamezne mladince in jih zaradi vedenja, neprimerne pripadniku mlade generacije socialistične skupnosti, izločili iz mladinske organizacije.

Več kot dvajset let je minilo od tedaj. Marsikaj se je spremenilo. Odnosi med ljudmi, občutek za lepo in dostojno, merila vrednotenja človekovega ponašanja so drugačna. In potrebe. Potrebe po zabavi, po smotrnem, koristnem izkoriščanju prostega časa. Da se ne spreminja tudi morala?

Vrsto let že tarnamo, da mlade razganja dolgčas, da nimajo v prostem času kaj početi, da zanje ni organiziranih oblik delovanja v prostem času, da jim ne preostane drugega kot gostilna.... Pred leti smo slovesno in z zanosnimi besedami otvarjali mladinski klub, v katerem naj bi našli mesto za najrazličnejše dejavnosti mladi in starejši — šah, časopisi, diskusije, predavanja... V zelo kratkem času je od vsega načrtovanega v klubu ostal le alkohol in silno razburjenje okoliških stanovalcev — in klub je propadel.

Nekaj kasneje je mladi rod dobil prostore v kulturnem domu in ob vseh velikih načrtih in pestrih željah se je disco kmalu spremenil v navadno beznico. Marsikje spoznamo kot preprosto resnico, da se mladi (ne vsi, le nekateri!) ne znajo zabavati brez alkohola, ki nujno vodi v nedostojno ponašanje, razbijanje, uničevanje težko pridobljenega, divjanje. Disko ples je ena od oblik klubske dejavnosti, vendar ne ples z velikimi količinami alkohola, z razlitimi stotinami steklenic, razbitimi šipami na okoliških zgradbah, z vandalskim ponašanjem udeležencev. Barbarstvo in vandalizem s parolo, »kaj nam pa morejo«, vse preprosto postajata oblika sodobne zabave.

F. Grivec

ČLOVEKOVA ANATOMIJA

Sedmo poglavje:

REVMATIZEM

Revmatizem (lat.: *bentireumaticus*) nastane takrat kot človek in ga zato prištevamo med dele človekovega telesa. V človekovem telesu se razvije šele pozneje kot neviden, vendar boleč del njegovega organizma. Koliko tisočletij pesti človeka ta nesnaga, nam ni znano, ker so se znanstveni zapiski iz kamene dobe s tega medicinskega področja med potjo nekje izgubili.

Če človeka zaboli zob, ga dohtarji s kleščami izpulijo, revmatizma pa ne morejo, ker ga ne vidijo. To je največja slabost tega dela človekovega telesa. Hinavski je, nesramen, grd in potuhnjjen, pa še žleht povrhu.

Ko se ta packa pojavi v boleči obliki, moramo k dohtarju. On potem pregleda človeka, ker revmatizma ne more, ker ga ne vidi, in predpiše ustrezne ukrepe. Tem ukrepom pravimo »cajtanje« oz. po moderno zdravljenje. Najboljše zdravilo za krotitev revmatizma, kar jih je doslej izumila medicinska znanost, so navadne stare kmečke koprive. Imajo dvojni učinek. Če se človek z njimi namaha po bolečih udih, revmatizem zaradi opeklín zbeži in se skrije. Potem človek koprive predela v špinačo, jo spravi vase in revmatizem zbeži tudi iz želodca. Vendar pa kopriv dohtarji kot zdravilo ne predpisujejo na recept zaradi tega, ker koprive v apotekah ne rastejo, na kmetih pa zdravniških receptov za koprive ne sprejemajo.

Ta del človekovega telesa pa zaradi njegovih hudodelstev preganjamo še na več drugih načinov. Tem načinom pravimo pilule, kapselni, injekcije in toplice z vročo vodo. Ko se človek zasadi v vročo vodo, revmatizem zbeži, ko pa vročo vodo zapusti in se vrne domov, se revmatizem zopet okorajši in draži človeka še naprej do živčnega zloma. To res ni lepo in človek zaradi tega prične izgubljati voljo do življenja, o kateri pa bomo govorili pozneje.

Revmatizem je najbolj razvit pri zabušantih, delomrznežih, simulantih in njim podobnih tipih. Ker se jim ne ljubi delati, gredo h dohtarju in mu s skisanim obrazom in zviti kot paragraf rečejo, da se jim je revmatizem strašno razbohotil. Ko dobijo bolniško, se revmatizem kar na hitro izgubi, oni pa veselo od oštarije do oštarije. Ko človek preneha dihati, revmatizem odpade od njegovega telesa in ga ni več.

Osmo poglavje:

ALIMENTI

Ko se je pred štirimi milijardami let rodila zemlja in se začela vrteti sama okoli sebe, na njej še ni bilo človeka, ki bi trpel zaradi svojega telesnega dela, ki mu danes pravimo ALIMENTI. Za nami pa je pet milijonov let, ko se je iz oceanov v nekakšni obliki prilekel na kopno zarodek, iz katerega se je v razvoju preko sortne opice postavil na noge človek. Vendar v tistih časihimenti še niso pestili človeka, ampak so se pojavili šele v moderni dobi. Vendar ne na vsej zemeljski obli. Na Antarkitiki ne poznajo tega dela človekoveta telesa enostavno zaradi tega, ker ni naseljena z ljudmi, ampak samo z ledom in mrazom ter pingvini.

Do tega dela človekovega telesa pride tako, da fant in punca zlezeta na sosedom kozolec, gresta na gasilsko veselico, ali pa tisto prelepo stvar opravita kar pod domačo tepko. V takih primerih se v človekovem telesu moškega spola pojavi zarodek njegovih alimentov.

Po devetih mesecih od srečnega dogodka pa pride do nesrečnega. Fant izračuna, da je ohcet v nadašnjih časih predraga, opusti poroko, nato pa mu sodišče v njegovem telesu pognoji alimente. To postane potem zelo dragocen del njegovega telesa, saj kotira danes 250 do 350 starih jurjev ali pa še več. To vrednost jantu mesečno odcvikajo od plače, če je pa brez zaposlitve, se požvižga na ta del telesa, ker ga v tem primeru prav nič ne boli.

Fanta pa najbolj zabolijo alimenti takrat, ko otrok čedalje bolj odrasča in je čedalje bolj podoben Nacetu iz sosednje vasi. To so strašne bolečine, proti katerim vsa dohtarska znanost ne bo izumila kakršnihkoli medikamentov. Edino, kar bi pomagalo, je to, da bi punca začela fantu vračati denar iz naslova alimentov. Vendar si pa upam z gotovostjo trditi, da se bo prej začela zemlja vrteti v nasprotno smer, kakor da bi se kaj takega zgodilo.

Ko sem preiskoval nekega fanta zaradi bolečih alimentov, mi je dejal, da ni tu med spoloma nobene enakopravnosti, češ da bi morale tudi punce imeti ta del človekovega telesa in fantom za izvršene usluge nakazovati denar. Do tega pa nikoli ne bo prišlo, ker nobena zakonodaja ne more prisiliti fanta, da bi zanosil, rodil in redil otroke. Živali so v tem oziru bolj napredne kakor človek. Po njihovih zakonih so alimenti najstrožje prepovedani.

Prihodnjič: MOŽGANI

● KRAJEVNA SKUPNOST VELIKE POLJANE

Prvak v streljanju

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica — Izhaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov — Ureja uredniški odbor v sestavi: France Grivec, glavni in odgovorni urednik, Karel Oražem, Viktor Pogorelc, Ivan Petrič, Alojzija Zakrajšek, Janez Mihelič, France Lapajne, Stanko Rus, Janez Bambič — Uredništvo: SO Ribnica, 61310 Ribnica (tel. 861-090, 861-091) — Priprava za tisk: Dnevnik — IBM. Tisk: tiskarna Ljudske pravice Ljubljana.

V skupnem programu aktivnosti naše KS za NNP-82 je bila ena od nalog tudi izvedba tekmovanja v streljanju z malokalibrsko puško (10 strelav na 35m) za prvaka KS Velike Poljane. Pravico sodelovanja na tekmovanju so imeli vsi člani strelske družine Velike Poljane in krajani s stalnim prebivališčem v naši krajevni skupnosti.

Nosilec naloge je bila strelska družina, ki je kljub tisti dan najnižji temperaturi v letošnji zimi, saj je termometer kazal na Močilah -7°C, dobro izvedla tekmovanje. Čaj in ogenj sta med pre-

mražene tekmovalce vnesla dobro voljo. Čez 40 tekmovalcev je že s sodelovanjem v tako hladnem vremenu pokazalo, da bi bilo takih tekmovalcev lahko še več. Nekateri so se mogoče ustrašili mrzlega vremena, pa da bo le-ta vplival na rezultat, toda ravno v takih razmerah je treba pokazati pravo pripravljenost. Sicer pa že namen akcij NNP ne izbira vremena in ne išče primernih datumov. Še boljše razpoloženje je vladalo pri Petriču ob podelitvi pokala zmagovalcu Pirnat Antonu, ki je dosegel 58 točk, drugi je bil Kozina Janez

ml. - 51 točkami in tretji Gregorič Andrej s 50 točkami. Vsi trije so dobili tudi diplome. Naj omenim, da je prvi zmagovalac oziroma prvak KS za leto 1982 tudi tajnik naše krajevne skupnosti.

Simbolična nagrada (diabole in tarče za zračno puško) pa je bila dodeljena z žrebom, saj sta najstarejši in najmlajši udeleženec imela enak najnižji rezultat.

Dogovorjeno je, da bo v letošnjem letu izvedeno tekmovanje za prvaka KS 83. Že sedaj vabim vse krajane na to zanimivo srečanje!

— SILC FRANC —